

Izhaja vsak četrtek

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34100 Trst, Ulica Valdirivo 36,
telefon 60824. Pošt. pred. (ca-
sella postale) Trst 431. Poštni
čekovni račun Trst, 11/6464
Poštnina plačana v gotovini
T E D N I K

NOVI LIST

Posamezna številka 400 lir

N A R O Č N I N A
četrletna lir 3.250 - polletna lir
7.500 - letna 15.000 — Za ino-
zemstvo: letna naročnina lir
20.000 — Oglasi po dogovoru
Sped. in abb. post. I. gr. 70%
S E T T I M A N A L E

ŠT. 1317

TRST, ČETRTEK 16. APRILA 1981

LET. XXXI.

Velika noč kot vrnitev k veselju

Velika noč je pomenila slovenskemu narodu vedno praznik veselja. Za to najdemo nešteto dokazov v naši literaturi, v ljudskih velikonočnih šegah in navadah, v ljudskih pesmih in v cerkvenih obredih. Najpopolnejši izraz in simbol tega veselja je bila vstajenjska procesija, ki se je na velikonočno soboto slovesno in veličastno vila skozi vas, od kapele do kapele in prek zeleničih polj ter s cvetjem posutih travnikov. Živobarvna cerkvena bandera, ki so jih nosili postavni fantje, so plapolala v pomladni sapi, enako kot nova, pisana krila deklet in žen. Njihove svilene rute so bile še lepše od glavic cvetic. Nad trumo otrok, ki so šli pred »nebo«, pod katerim je stopal duhovnik z monštranco in blagoslavljal ljudi, vas in polje, živali in rastline, je stopala dolga truma otrok in nad njo se je curčeč spreletavala jata lastovic. Veselje in zaupanje v življenje sta žarela z vseh obrazov.

Taka velikonočna procesija je danes le še spomin in spominjajo se je samo še starejši ljudje. Toda to ni in ne sme biti vzrok, da bi prenehali obhajati Veliko noč kot praznik veselja. Ne samo zaradi vrnitve pomladi, sonca in brstenja, ki prinaša s seboj cvetje in obeta sadove, ampak predvsem kot simbol krščanskega zaupanja v življenje in v prihodnost.

Zadnja desetletja so nam prinesla — kot tudi vsemu človeštvu — toliko razočaranja nad tistim, kar se nam je ponujalo kot napredek, da smo postali ne le nezaupljivi, ampak tudi zagrenjeni in pesimisti. In zdi se, da skoro vse, kar se zgodi na svetu novega, potrjuje tak pesimizem. Toda to vendarle ni res. Naš pesimizem ni upravičen. Pesimizem kristjana ni nikdar upravičen. Če bi bil, bi to pomenilo, da je Jezus Kristus zaman prišel na Zemljo in da se je zaman žrtvoval za odrešenje ljudi in pretrpel smrt na križu. Njegov prihod in njegova smrt pa sta bila izraz ljubezni, ki jo čuti Bog do človeštva in do vsega svojega stvarstva. Izraz te ljubezni je vse, kar nas obdaja, od mrtve in žive narave do ljudi, ki nas imajo radi, in do naše sposobnosti, da jih tudi mi ljubimo. Bog je Ljubezen, pravijo teologi, ki so najgloblje prodrli v skrivnost božjo, in ta ljubezen diha človeku naproti iz vsega, kar ga obdaja, iz čudovitosti in lepote vsega stvarstva, vse je dokaz te božje ljubezni do človeka, ustvarjenega po božji podobi.

dalje na 12. strani ■

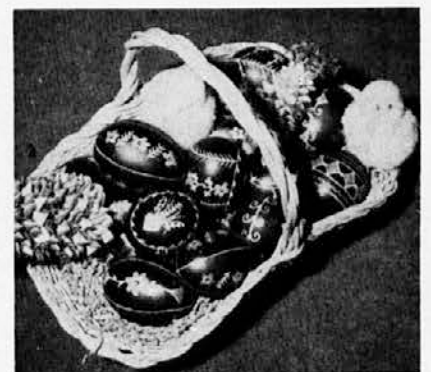

KRAŠKI MOTIV

Foto M. Magajna

**Naročnikom, bralcem
in vsem Slovencem
želi vesele
velikonočne praznike**

NOVI LIST

Novo obdobje v raziskovanju vesoljstva

Ameriški vesoljski podvig popolnoma uspel

Ameriški vesoljski podvig z vesoljsko ladjo »Columbia« se je srečno zaključil. Columbia je pristala na letalskem oporišču Edwards v Kaliforniji, kjer je bilo vse pripravljeno za ta dogodek. Pristalna steza v Kaliforniji, kjer je bilo vse pripravljeno za ta dogodek. Pristalna steza v Kaliforniji je dolga osem tisoč metrov, za pristanek pa zadošča že tretjina te dolžine. Ameriški vesoljski podvig je potekal brezhibno, edina majhna nevšečnost je nastala le, ko je ob vzletu pred dvema dnevoma odpadlo 15 protitermičnih ploščic na površju vesoljske ladje.

Poudariti je treba, da predstavlja polet ameriške vesoljske ladje Columbia izreden kvaliteten skok v mladi zgodovini človekovega osvajanja bližnjega vesolja. Prvič se tokrat dogaja, da posadka neposredno upravlja polet vesoljskega vozila. Pomembno je dalje dejstvo, da sta šla vesoljca na 36-kratni oblet naše Zemlje brez predhodne kolaudacije vozila. Polet je velika zmaga tudi na ravni tistega pionirskega poguma, ki je eden od temeljnih stavbin veličine Amerike.

—o—

ŽE TRETJI UMOR STARŠEV

V Italiji so se dogodili v kratkem času spet trije grozoviti umori staršev. Zakrivilo so jih mladoletniki oziroma v zadnjem primeru 19-letni Roberto Succo, ki je v Mestrah umoril očeta in mater in nato pobegnil z očetovim avtom. Aretirali so ga v Št. Petru Slovenov v neki piceriji. Za temi umori staršev se nedvomno skriva neka moralna in psihološka tara velikega dela današnje mladine, ki ostaja duševno preveč primitivna, surova in brezčutna, morda zaradi zanemarjenosti s strani staršev, preobloženih z delom.

KUPCI IZ JUGOSLAVIJE ŠE PRIHAJAJO

Kljub hudi gospodarski krizi, ki gnjavi Jugoslavijo, prihajajo od tam še vedno trume kupcev, mladih in starih, da se oskrbijo v Trstu s kavbojkami in podobnim blagom. Kupujejo tudi kavo in nekatere druge stvari, ki jih tam občasno zmanjka zaradi težav z uvozom ali morda tudi samo z organizacijo razpečevanja. Največ jih prihaja zadnje tri dni tedna, od četrtega do sobote. Vendarle pa je naval mnogo manjši, kot je bil pred časom.

OTON HABSBUŠKI NA OBISKU V GORICI

Prvo nedeljo v aprilu je bil gost goriškega mesta Oton Habsburški, sin zadnjega avstrijskega cesarja Karla in član evropskega parlamenta. V občinski pačiči ga je sprejel goriški župan dr. Scarano s celotnim odborom. Po pozdravnem nagovoru je župan orisal kratko zgodovino našega mesta, njegovo preteklost in vlogo v tem stoletju in sedanji politični položaj, v katerem mesto Gorica zadobiva vedno večji pomen in igra važno vlogo povezovalca med različnimi narodi in kulturami ter njegovo specifičnost v gospodarskem pogledu; posebno važna je vloga Gorice v obmejni politiki, saj predstavlja most med Vzhodom in Zahodom, kar je v zadnjih letih konkretno tudi dokazala. V odgovoru je evropski parlamentarec izjavil, da se bo zavzel za uveljavitev goriške pokrajine in se pohvalno izrazil glede harmonije in sodelovanja, ki prihaja do izraza tudi med različnimi političnimi in narodnostnimi komponentami v občinskem svetu. Ob zaključku sprejema na županstvu si je Oton Habsburški ogledal novo obmejno postajo v Štandrežu.

INTELEKTUALNA EROZIJA V SOVJETSKI ZVEZI

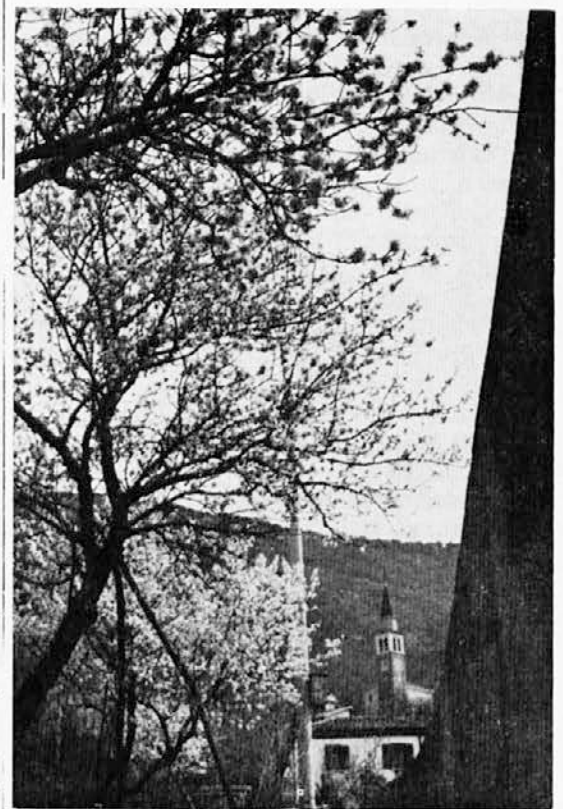
Poročajo, da sta sin in vnuk slavnega sovjetskega skladatelja Šoštakoviča na gostovanju v Zahodni Nemčiji (oba sta glasbenika in sta izvajala med drugim skladbe svojega očeta oziroma deda) zaprosila za politično zavetje. Tako je storilo pred njima že mnogo sovjetskih glasbenikov, plesalcev in pevcev. Pisatelj je manj, ker pisatelji, kot znano, ne gostujejo v tujini ali samo izjemoma. Zato morajo pisatelje oblasti same izgnati ter jih oropajo sovjetskega državljanstva.

Spričo skupne številke sovjetskega prebivalstva ti prebega na Zahod gotovo številčno ne pomenijo bogvekaj, vendar pa glede na sovjetsko izobražensko plast niso več malenkost. V tem se kaže očitna ideološka erozija (krhanje) v plasti sovjetskih izobražencev, posebno še umetnikov in

Prihodnja številka Novega lista bo izšla v četrtek, 30. t.m.

Uprava

znanstvenikov. Sovjetski sistem, kot kaže, ne more več zadostiti kritičnemu čutu izobražene plasti, posebno mlajše. Izobraženstvo se ne more vdati v to, da nekdo drug (partija in država) odločata v vsem namesto njega in ravnata z njim kot z nedoraslim mladoletnikom.

PAPEŽEVA POTOVANJA

V Vatikanu so potrdili vest o treh potovanjih, ki jih namerava opraviti papež v tem letu izven Italije. Od 31. maja do 5. junija se bo mudil v Švici. Sredi oktobra pa namerava obiskati Španijo. Janez Pavel II. bo poromal tudi v Lurdu, kjer bo od 16. do 23. julija mednarodni evharistični kongres. Sveti oče bo v Lurdu v zadnjih dneh tega kongresa.

Brezuspešno zasedanje

Tridnevni sestanek 21 ministrov za šport držav članic Evropskega sveta se je končal s predvidenim polomom. Že samo dejstvo, da je večina ministrov poverila mandat veleposlanikom, dokazuje, kako malo zanimanja je v uradnih političnih krogih zahodne Evrope za športno dejavnost.

Sestanek na španskem otoku Majorka je imel zelo bogat in tudi aktualen dnevni red, saj je bil govor o predlogu, naj bi Grčiji za stalno podelili organizacijo Olimpijskih iger, nadalje so razpravljali o črni listi športnikov, ki jo je pripravila organizacija Združenih narodov in o moralizaciji stikov med športom in reklamno dejavnostjo. O vseh teh vprašanjih si na Majorki niso bili edini in zatorej niso sprejeli nobenega sklepa. Glede Grčije, ki naj postane stalni organizator Olimpijskih iger, so bili ministri in njihovi zastopniki mnenja, naj se o tem izreče Mednarodni olimpijski

odbor, ki bo septembra zasedal v Baden-Badnu.

O črni listi športnikov, ki so jo Združeni narodi izdelali z namenom, da bi svetovno javnost seznanili s tistimi športniki, ki kljub bojkotu sodelujejo na prireditvah v rasistični Južni Afriki, so se zadovoljili zgolj z načelno izjavo odločnega zavračanja kakršnekoli diskriminacije v športu. Na črnem seznamu je tudi nekaj italijanskih in dva jugoslovanska športnika. Zaradi veta belgijske vlade o moralizaciji sploh niso spregovorili, saj so razpravo preložili na prihodnjo konferenco, ki bo čez tri leta. Edini sklep, ki je bil soglasno sprejet, je resolucija o večjem vključevanju v športne organizacije in dejavnosti žensk, handikapiranih in beguncev. Glede teh zahtevajo odpravo vsakršne oblike diskriminacije z možnostjo ustanovitve posebnih športnih zvez za tujce.

Pokrajinski odbornik in tajnik Slovenske skupnosti prof. Z. Harej o aktualnih problemih

Že nekaj mesecev ste odbornik tržaške pokrajine, katere odbor sestavljajo vse stranke ustavnega loka, razen komunistov, ki so dozdaj ta odbor podpirali od zunaj. Kako bi kratko ocenili delovanje pokrajinskega odbora in sveta v tej mandatni dobi?

Šestmesečna doba, odkar deluje ta pokrajinska uprava, ni dovolj, da človek lahko presodi o dejavnosti, učinkovitosti in dosežkih javne ustanove, kakršna je pokrajina, ki poleg tekočih upravnih zadev lahko razvija promocijske dejavnosti, od katerih mnoge zahtevajo dolgoročno načrtovanje in izvedbo. Dodati je treba, da so pokrajine v prehodni dobi, ker deželni razvojni načrt predvideva razna pooblastila tudi pokrajinam. Katera bodo ta pooblastila in kako jih bo pokrajina uresničevala, je vprašanje prihodnosti. Ob tem je važno še poudariti, da je po ustanovitvi dežel delovanje pokrajin omejeno, ker so te izgubile večidel svojih pristojnosti in vloge, ki so jo imele nekoč. Še več, danes se precej resno razpravlja o širših področnih kompenzatorjih, ki bi nadomestili pokrajine.

Kar zadeva postavljeno vprašanje, bi rekel, da svet redno opravlja svoje delo in ni večji ovir od strani opozicije, razen da se včasih izgublja preveč časa za vprašanja, ki nimajo zveze z živimi problemi naše stvarnosti. Rekel bi tudi, da je uprava živo prisotna v današnji tržaški problematiki, kakor je ladjedelnica Alto Adriatico, kakor je tovarna Velikih motorjev, in sodeluje pri mnogih pobudah za rešitev tržaškega gospodarstva. Tudi je programirala in izvedla ali soizvedla nekatere važne pobude. Taki sta, na primer, da omenim samo zadnji dve, srečanje o novih oblikah in poskusih na šolah, katerega pobudnik je bil Sindikat slovenskih šol, in konferenca o neugodah v pristaniščih, ki se odvijata te dni.

V pokrajinskem odboru odgovarjate tudi za vprašanja slovenske narodne manjšine. S kakšnimi problemi ste se ukvarjali, oziroma, kaj je pokrajinski odbor naredil, da bi se čimprej zagotovila slovenski manjšini zakonska zaščita?

Vedno sem mislil, da se pred uresničenjem globalne zaščite morajo ustvariti tukaj pri nas primerni pogoji in naklonjeno okolje. Zato se mi zdi povsem negativno dejstvo, da je deželni svet s podporo takoj imenovanih demokratičnih strank odložil razpravo o zakonskih zaščitnih predlogih SSK in Furlanskega gibanja, da na velikem zborovanju na trgu Unità ni bila dana možnost slovenskemu govorniku, da bi spregovoril v materinem jeziku, da se ne obvaruje slovenska zemlja kolonkovških kmetovalcev in vrtnarjev v splošno škodo vseh Tržičanov. Zato se mi zdi v tej smeri

prav, da sem spregovoril v slovenščini v pokrajinskem svetu na začetku mandatne dobe, da sem spregovoril v slovenščini v občinskem svetu v Miljah, ko smo tam zasedali v obrambo tamkajšnje ladjedelnice, da se pokrajinski lepaki in pisma, ki so namenjena slovenskim občinam in ustanovam, pišejo v obeh jezikih, da sem na zborovanju mladincev proti smrtni kazni v mali dvorani Verdijevega gledališča tudi govoril v slovenščini.

Kar zadeva globalno zaščito neposredno, imamo v programskem dokumentu sedanje uprave in sicer v poglavju o slovenski jezikovni skupnosti, o razvoju dobrih odnosov med kulturo italijanske večine in slovenske manjšine kot zelo važnem dejavniku za utrditev miru, prijateljstva in sodelovanja z bližnjimi državami, kamor teži Trst, naslednji tekst: »Pokrajina bo v tej smeri izvedla vse pobude pri vladi, da bo ta čimprej predložila parlamentu v diskusijo osnutek globalne zaščite, ker meni, da je enakopravnost državljanov slovenske narodnosti na vseh družbenih področjih pogoj za nadaljnji pruzvevek slovenske skupnosti k razvoju republike, ki je nastala iz odporništvu, in izhaja iz natančnih ustavnih določb«. V tej smeri je treba beležiti nastop pokrajinskega predsednika Carboneja in resolucijo SSK, ki jo bo pokrajinski svet v kratkem diskutiral in bodo politične komponente v svetu podale o njem svoja stališča.

Če se ne motimo, ste Vi, gospod profesor, bili prvič izvoljeni v javno upravo. Kaj mislite o dosedanjih svojih izkustvih?

Moja življenjska skušnjava gre preko poučevanja v šoli in načrtovalnega in s tem povezanega upravnega dela na Radiu, ki mora biti hitro in učinkovito izvedeno zaradi narave in ustroja slušnega medija. V javnih upravah, kot je pokrajina, je poudarek na upravni plati: vse gre po ustaljenih vzorcih in predpisanih shemah, ki morajo biti tudi pravno utemeljena. Dodati je treba pomanjkanje oseba in potrebnih struktur. Zato je med zamisljivo in uresničljivo pobud večkrat dolga pot. Moje delo ni lahko, ker sem se moral najprej seznaniti z ustrojem in delovanjem javne ustanove ter s podedovanimi problemi in jih vključiti v delovni program, in ker stranko predstavljam v svetu in odboru sam. Trenutno mi gre, da dobijo slovenske šole svojega psihopedagoga, da izide tretji zvezek aktov in dokumentov z mednarodne konference o manjšinah, da pokrajina zastavi svojo pristojnost in svoj ugled, da pospeši globalno zaščito za slovensko narodno skupnost.

V okviru kmetijstva imam izdelan razčlenjen program o posegih pokrajine v kmetijstvo, od raznih študijev, tabel, upo-

rabe botaničnega vrta Carsiane in kulturnega centra »Kraški muzej« do analiz zemlje in vina, do pokrajinske vinske razstave. Že v prihodnjih dneh bi moral biti objavljen natečaj za študijo o oskrbovanju kmetijskih področij na Tržaškem z vodo. S tega mesta se zahvaljujem članom komisije za kmetijska vprašanja pri SSK za strokovno pomoč pri izdelavi programa.

Gospod profesor, Vi ste tudi pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti v Trstu. Kaj bi našim bralcem povedali o delovanju, oziroma prizadevanjih slovenske politične stranke v zadnjem času?

Kot stranka Slovencev v Italiji, poleg reševanja splošnih problemov, od katerih so težki pri nas zlasti gospodarski problemi, je naša posebna dolžnost, da se spoprijemamo s problemi, ki zadevajo našo narodno skupnost, da se na tleh, kjer živimo stoletja, in v položaju, ki slabi navzlic izrečnim dobrim namenom in pozitivnim izjavam, ohrani in razvija. Njena prisotnost bi bila toliko bolj opazna in njena teža tem večja, ko bi vsi Slovenci, in teh je veliko, kakor lahko vsakdo opazi, ki ima opravka z občinstvom, volili svojo lastno stranko, da bi se lahko povsod in vselej lahko uspešno potegnili za pravice in koristi slovenske skupnosti. Torej poleg splošnih, vseprebivalce zadevajajočih problemov, kakor sta zadnje čase miljska ladjedelnica in tovarna Velikih motorjev, kjer se je angažirala kot druge politične sile, spremlja z budno pozornostjo usodo kolonkovških kmetov, da ne bodo z zemljo izgubljeni tudi Slovenci, ki na njej živijo; uporabo slovenske jezika vedno in povsod kot enakovrednega občevalnega sredstva; uresničenje globalne zaščite kot pogoj za obstoj in razvoj slovenske skupnosti v deželi F.J.K. V tem pogledu moramo zabeležiti da je SSK s posebnim zadovoljstvom sprejela vest, da je KD naročila svojim parlamentarcem, naj izdelajo osnutek za globalno zaščito slovenske manjšine. Podčrtati je treba tudi delovanje stranke prek komisij, predvsem kmetijske, šolske, pravnourbanistične, ki je med drugim nakazala alternativno rešitev lokaciji industrijske cone na Krasu.

Kakšen je trenutni položaj slovenske manjšine na Tržaškem? Ali se vam ne zdi, da je med našim ljudstvom zavladala nekakšna utrujenost in da ni tolikšnega angažiranja in elana, ki bi pa bila, glede na kopico odprtih vprašanj, nujno potrebna?

Na nekatere probleme sem že opozoril: krčenje slovenske zemlje, dejanske ovire uporabi slovenskega jezika, globalna zaščita, ki je obtičala na mrtvem tiru, biološko umiranje našega mesta in vasi, kjer Slovenci niso izvzeti, politična razcefranost in razpršenost pripadnikov slovenske manjšine in zato politična neučinkovitost in pogosto odsotnost na merodajnih in odločilnih mestih, in prisotnost na Tržaškem nove politične formacije LpT in podružnice v Miljah in v Nabrežini z več dušami in vzgibi, od katerih nam niso vse prijazne in vplivajo s svojo veliko številno prisotnostjo na razpoloženje tudi drugih strank.

Potrošniška miselnost in življenjsko lažodje sta zajeli tudi naše ljudi. Samo da je tak odnos manjšine do velikih in majhnih problemov, od katerih sem nekatere omenil, neupravičen, nevaren in lahko poguben. Manjšinska problematika zahteva

dalje na 11. strani ■

Mladina v občini Devin - Nabrežina

Stara modrost nas uči, da je mladina naša bodočnost. Zato je nujno, da se javnost zanima za vprašanje, kako mladina v nekem okolju dorašča. Da bi lahko spoznali, kakšno je resnično stanje mladine v devinsko-nabrežinski občini, je občinska uprava priredila v soboto, 11. aprila, »srečanje z debato o pogojih, v katerih dorašča, se vzgaja in izoblikuje mladina v občini«. Srečanje je bilo na sedežu Avtonomne letovišarske ustanove v Sesljanu in na dnevnem redu je bila vrsta poročil, katerim je sledila debata. Najprej je prisotne pozdravil župan Albin Škerk. Nato so se z izvajanjem dr. Pavla Fonde, odbornika za zdravstvo, začela poročila govornikov, ki so skušali prikazati stvarnost, v kateri odrasča mladina v občini Devin-Nabrežina.

Dr. Fonda je v svojem uvodnem govoru opozoril na dejstvo, da je obravnavana problematika zelo obširna in jo je težko posploševati, ker so težave, s katerimi se lahko sooča mladina, tako zelo raznolike in tudi individualne, da je težko dobiti neki skupni imenovalec za vse. Ta trditev je veljala posebno v okviru njegove psihološke predstavitve odrasčajočega mladega človeka, pri ostalih vprašanjih, recimo o vprašanjih s področja šolstva, društev in drugačnih struktur, ki naj bi vse pomagale in bile tisto okolje, v katerem odrasča, se vzgaja in izoblikuje mladina, pa so prisotni na srečanju lahko ugotovili več skupnih točk, ki veljajo za vso občino. Edina razlika, ki je nujno potrebna in neoporečna, pa je ta, da je treba razlikovati med slovensko in italijansko mladino v občini. Da obstaja neka razlika, je bilo razvidno že iz poročil, ki sta ju podali obe ravnateljici nižjih srednjih šol v občini. Na italijanski šoli »C. de Marchesetti«, je ugotavljala ravnateljica, je stanje tako, da lahko trdi, da starši preveč zanemarjajo svoje otroke. Ne zanimajo se za njihove šolske uspehe in delo, kaj šele, da bi sodelovali tako, kot predvidevajo in priporočajo novi predpisi v šolah. To mrtvilo s strani staršev pa se pozna tudi pri učencih. Slovenska nižja srednja šola »Igo Gruden« pa se je iz poročila ravnateljice Antoninijeve pokazala kot zelo dejavna šolska skupnost. Otroci lahko sodelujejo pri številnih dejavnostih, ki zelo obogatijo znanje mladih dijakov. Ko že omenjamo šolo, je nujno, da omenimo statistične podatke, o slovenskih malih maturantih, ki jih je prebrala Norina Bogatec. Iz obširnejšega dela, ki ga je pripravil SLORI o malih maturan-

tih slovenskih šol na Tržaškem, je prebrala tisti del, ki se tiče devinsko-nabrežinske občine.

Že iz vseh dosedanjih podatkov in misli, ki so bile izrečene na sobotnem srečanju, je prišlo jasno na dan, da je slovenska mladina v občini mnogo bolj dejavna in tudi organizirana kot njihovi italijanski sovrstniki. Ta resnica je prišla še toliko bolj očitno na dan, ko sta prebrala svoja referata občinski odbornik za kulturo in šport M. Vocci in prof. Marinka Terčon. Prvi je prikazal stanje raznih italijanskih kulturnih in športnih društev v občini. Tako je med drugim priznal, da so nekatere obstoječe kulturne in športne zgradbe v občini, kljub temu, da so uporabne, naravnost zanemarjene s strani italijanskih športnih, kulturnih in vzgojnih ustanov. Torej prav obratna stvarnost kot v primeru slovenskih prosvetarjev in kulturnih ter športnih delavcev, ki največkrat sploh ne razpolagajo s primernimi prostori za svojo dejavnost. Da je to žalostna resnica, je neoporečno, saj v občini ni primerne dvorane, v kateri bi se lahko uprizorilo dramo ali primeren koncert. Zgleda pa tudi, da je malo posluha s strani občine za podobna vprašanja, saj še ni dolgo od tega, kar je bila devinska osnovna šola odzeta domačinom in njihovim kulturnim društvom, zborom in drugim organizacijam, tudi mladinskimi, ki delujejo v občini. Prof. Terčon je pravilno opozorila prisotne, da je slovenska mladina zelo angažirana pri delovanju v slovenskih organizacijah in društvih, da so velikokrat mladinci prisotni pri več društvih in imajo vsi veliko zanimanj. Ta stvarnost je verjetno pogojena tudi od tega, da podobna kulturna ali šport-

na dejavnost za Slovence v občini ne pomeni samo neko kulturno obogatitev, zabavo, rekreacijo, ampak tudi in velikokrat v precejšnji meri odlično orožje, da se branimo pred asimilacijo, da se naša narodna zavest ohrani jasna in trdna. Prav zato je bila tudi zelo umestna kritika prof. Terčonove na račun odgovornih oblasti, ki naredijo bolj malo za to, da bi se lahko slovenska društva v občini nekoliko lažje razvijala. Društva v katerih deluje tudi slovenska mladina.

V končnih treh poročilih so prisotni lahko spoznali, kaj je in kaj bi lahko devinsko - nabrežinska občina naredila za handikapirane otroke. Poleg tega je dr. De Bedan govorila tudi o šoli za poklicno vzgojo handikapirane mladine. Stotnik orožnikov Perrone je v svojem posegu govoril o mladih in predstopništvu v občini. Kot je povedal, je stanje za zdaj dobro, saj mladih, ki bi se tako ali drugače prekršili proti zakonom, v občini skoraj ni. Dr. Valenčič je v svojem govoru skušala orisati in označiti, kako je na urbanističnem področju občina Devin - Nabrežina v odnosu z željami in potrebami mladine. Pokazalo se je, da bi se dalo še veliko pametnega narediti tudi in predvsem na tem področju.

Tudi iz debate, ki je sledila tem prikazom, je bilo razvidno, da je bilo vsekakor pametno, da je nabrežinska občinska uprava organizirala to srečanje, da bi pa se morale tudi v praksi vse poklicane oblasti nekoliko bolj zavzeti, da bi se rešile tiste težave domačih društev, za katere dobro vedo. Občinska uprava bi se morala zavedati, kot se zavedajo občani, in kot je nekdo povedal v Devinu, ko je bila afera v zvezi z devinsko šolo na višku, da kjer je mladina dejavna pri pevskih zborih, prosvetnih društvih, športnih družinah ipd., tam ni velike nevarnosti, da bi zašla na slaba pota.

M. T.

Zakaj izstopajo na Opčinah namesto v Trstu

Vsako na Tržaškem ve, da izstopi morada večina ljudi, ki prihajajo iz južnih delov Jugoslavije v Trst po nakupih, že na Opčinah in nato tam navalijo na avtobuse in tramvaje, da pridejo v Trst. Mnogim Tržičanom in Opencem ne gre v glavo, zakaj se ti ljudje, ki se pripeljejo pogosto tudi do 1000 kilometrov daleč, ne peljejo prav do Trsta in rajši tvegajo, da v primeru stavke prevoznega osebja, kot jih imamo zadnji čas vsak teden, ostanejo tudi brez avtobusa in tramvaja. To je isto, kot bi iz-

stopil nekdo, ki se pelje v München, kakih deset kilometrov pred Münchnom.

Pozanimali smo se, kaj je na stvari, in dobili naslednja pojasnila: z izstopom na Opčinah prihranijo potniki iz Jugoslavije približno 4.000 starih dinarjev za vlak. Seveda pa morajo plačati 400 lir, to je približno 1.500 starih din za tramvaj ali avtobus. Drugi vzrok je ta, da v Ljubljani rajši prestopijo na lokalne vlake, ki vozijo samo do Opčin, ker je na tistih vlakih baje bolj mila carinska kontrola (za denar, seveda). In tretji vzrok je baje ta, da prihranijo nekaj na času, ker imajo brzovlaki na Opčinah kot na mejni postaji dolge postanke. Mogoče bo držalo.

—o—

DEŽ ZA SONCEM MORA PRITI ...

pravi neka pesem. Po mrzli in suhi zimi imamo zdaj na Tržaškem toplo in suho pomlad. Kljub temu, da je že večkrat malo deževalo, bi bil potreben zdaj pošten dež, da bi temeljilo namočil zemljo, drugače bomo imeli bolj slabo letino, pravijo (že bolj redki) kmetje in vrtnarji. Nekateri pa prerokujejo, da bomo imeli deževno Veliko noč.

Zakaj je Trst tako zanemarjen?

Ko je vzela upravo tržaškega mesta v roke Lista za Trst, se je pričakovalo, da bo postalo mesto bolj snažno in negovano, kajti eden glavnih očitkov Liste prejšnjim upravam je bil prav ta, da so mesto v pogledu snage in pometanja cest zelo zanemarile. Vendar se tudi pod listarsko upravo ni v tem pogledu nič bogve kaj izboljšalo. Očitno so vzroki taki, ki niso odvisni samo od politične barve mestne uprave. Ceste ostajajo cele dneve nepometane, parki in posebno trate in gozdiči v mestni oko-

lici pa so marsikje spremenjeni v smetišča, kjer je najti ne le stare žimnice, ampak tudi odslužene divane, naslanjače, hladilnike, pralnice, otroške vozičke in drugo. Manjkajo samo še odsluženi kamioni, avti in traktorji. Javnost zanima, kaj bi lahko povedali o tem odgovorni za snago v tržaškem občinskem odboru in zlasti tudi predstavniki mestne smetarske službe in sindikata smetarjev oz. cestnih pometalčev. Verjetno bi se izgovarjali drug na drugo, ali pa tudi na — prenizke plače.

20 let po Gagarinu

Medtem ko so se Združene države pravljale, da pošljejo v izvenzemeljski prostor svoj vesoljski trajekt »Columbia«, so v Sovjetski zvezi z velikim poudarkom praznovali 20-letnico prvega vesoljskega poleta s človeško posadko. 12. aprila leta 1961 so nekaj minut po 9. uri po moskovskem času izstrelili ladjico »Vostok«, v kateri je bil 27-letni letalski pilot, do tedaj neznan Jurij Gagarin. Njegova ladjica je obkrožila Zemljo in 108 minut kasneje pristala na polju blizu Vladimira, približno 200 kilometrov daleč od Moskve. Gagarinov podvig je odprl pot proti zvezdam, tako je pred 20-letni vzneseno poudarjal moskovski radio. Pred dnevi pa je vsa Sovjetska zveza zelo slovesno proslavila 20. obletnico s televizijskimi dokumentarci, dolgimi članki v časopisih in revijah, dolgimi govori politikov in znanstvenikov ter s koncerti.

Pred 20 leti je Sovjetsko zvezo vodil Nikita Hruščov: to so bila leta najglasnejše destalinizacije, prevladovalo je upanje v velik gospodarski dvig, Hruščov je sam napovedoval, da bo Sovjetska zveza v kratkem prehitela Združene države.

Vzdušje je zdaj spremenjeno, sovjetsko gospodarstvo še vedno šepa, Združene države pa grozijo, da si z vesoljskim trajektom ponovno priborijo vodilno vlogo v vesoljski tehnologiji. Moskva v teh dneh upravičeno poudarja svoj prispevek pri osvajanju vesolja, saj je v teh 20 letih poslala na tirnico okoli Zemlje več kot 100 kozmonavtov. Istočasno pa sovjetska glasila pozabljajo na ameriško vlogo pri raziskovanju izvenzemeljskega prostora. Nasprotno v zadnjih dneh se množijo napadi na ZDA zaradi vesoljskega trajekta »Columbia«. Moskva obtožuje Združene države, da hočejo izkoriščati vesoljski trajekt v vojaške namene, s čimer bi morebitni spopad na Zemlji razširili tudi v izvenzemeljski pro-

stor. Kremelj hoče tako zmanjšati pomen ameriškega podviga in zmanjšati ameriško tehnološko zmago s političnimi obtožbami.

Vsekakor Jurij Gagarin ostaja v Sovjetski zvezi eden najbolj pristnih ljudskih likov, kot pravi junak, ki si je pred 20 leti upal stopiti v neudobno in neopremljeno kabino »Vostoka«, ki pa je za tiste čase pomenil začetek nove dobe in prvih korakov človeka v vesolju.

Jurij Gagarin je umrl leta 1968 med poskusnim poletom, njegov pepel pa je vžidan v kremeljskem obzidju.

Literarni prispevki mladih

Objavljamo še nekaj pesmi mladih, ki kažejo talent in veselje do pisanja. Želimo jim, da bi ga razvili in izpopolnili ter tako doprinesli h kontinuiteti in osvežitvi slovenske literature na Tržaškem.

Ljudmila

MATERINA BOLEST

Solza,
solza na šipi:

nebo joče.

Solze so slane,
kot morje.
Solze so svetle,
kot sonce.
Solze so mehke,
kot lica.

Nebo joče
in sipa grenkobo.
Morje joče

DUNAJ IN MOSKVA

Predsednik sovjetske vlade Nikolaj Tihonov je zaključil svoj petdnevni uradni obisk v Avstriji. V skupnem poročilu je rečeno, da so odnosi med Avstrijo in Sovjetsko zvezo dobri, avstrijski kancler Kreisky pa je sprejel vabilo predsednika Tihonova, naj obiše Moskvo. V skupnem poročilu Tihonov in Kreisky poudarjata, kako si je treba stvarno prizadevati za odpravo žarišč konfliktov na svetu. Med obiskom sovjetskega predsednika v Avstriji so predstavniki obeh vlad podpisali več pogodb o gospodarskem sodelovanju. Neka avstrijska industrija bo dobavila Sovjetski zvezi cevi za naftovode v vrednosti skoraj tisoč milijard lir.

in poplavlja bregove.

Sonce joče

in skriva svetlobo.

Kaj pa lica?

Lica ne jočejo.

So mehka.

Lica nočejo grenkobe.

So slana,

a nočejo solza,

nočejo bolečin,

more,

strahu...

A nebo vseeno joče.

Mami,

zakaj angelčki jokajo?

Nebo joče,

ljubček,

ker mu je težko.

Nebo joče,

ker svet ne ve, kaj dela.

joče,

ker misli,

da bo lahko spral umazanijo.

Joče...

in zato

so njegove solze

tako svetle,

tako čiste,

tako mehke.

In zakaj so slane,
mama?

Morje je slano,

ljubček.

Slano,

ker joče.

Slano?

ker ga boli svet.

Slano,

ker ga nihče ne razume.

In zato

Poravnajte naročnino!

joče:

ker upa...

upa v boljše...

Zato morje joče,

ker nebo tako hoče...

ker so lica mehka,

tako mehka,...

a hkrati,

tako slana...

POLOŽAJ NA POLJSKEM

Javnost in občila na Poljskem še vedno obširno komentirajo zadnjo sejo parlamenta, na kateri je bil sprejet predlog ministrskega predsednika Jaruzelskega o dvo-mesečni prekinitvi sleherne stavke v državi. Jaruzelski je svojo zahtevo utemeljil z izredno težavnim gospodarskim položajem ter je zagrozil z odstopom, če parlament ne sprejme omenjene odločitve. Parlament je odgovoril pritrdilno, in sicer v obliki resolucije, ki pa tudi priporoča tako sindikatu Solidarnost kot vladi, naj spoštujeta zakonitost. Po soglasnem mnenju opazovalcev se je torej režim na Poljskem odločil za zmerno pot, ki pušča odprta vrata za postopno okrepitve zaupanja in s tem zmanjšanja napetosti.

Sindikati »Solidarnost« je na parlamentarno resolucijo odgovoril precej energično, vendar nikakor ni podrli mostov za seboj. Prevladuje vtis, da Solidarnost nasprotuje bolj obliki kot pa vsebini sklepa o dvo-mesečnem stavkovnem premirju. Edina bojazen, ki prihaja iz vrst Solidarnosti, je v tem, da bi se sklepu parlamenta pridružili

kasneje še kaki dodatni omejevalni ukrepi. Gre skratka za to, da bi se nihče ne dotaknil pravice do stavke kot take. Sicer pa je zanimivo, da se je o parlamentarni resoluciji izrazil pozitivno celo voditelj Odbora za družbeno samozaščito KOR, Kuron, ki je izvedenec v samem vrhu Solidarnosti. V Varšavi vlada tudi splošno prepričanje, da je bil sindikat Solidarnost predhodno seznanjen s potezo ministrskega predsednika Jaruzelskega. Mnogi celo trdijo, da je prišlo do pogovorov, na katerih je Solidarnosti vnaprej uspelo omiliti parlamentarno resolucijo. Splošno vzdušje po zadnji seji parlamenta torej ni slabo in splošno velja prepričanje, da uživa predsednik Jaruzelski znatno zaupanje Poljakov.

O položaju na Poljskem je bil medtem govor tudi na kongresu vzhodnonemške komunistične partije. Partijski tajnik Honecker je v svojem govoru dejal, kako upa, da bodo poljski voditelji lahko sami rešili težavne notranje probleme. Ni pa pozabil poudariti vzajemnosti socialističnega tabora in vodilne vloge Sovjetske zveze v njem.

Mrtvi bodo vstali neminljivi

Velikonočni zapiski

»Mrtvi bodo vstali neminljivi, in mi bo-
mo spremenjeni. Zakaj to minljivo si mo-
ra nadeti neminljivost in to umrljivo na-
deti neumrljivost.« Tako je zapisal sveti
Pavel v Prvem listu do Korinčanov. Kar
je tako določno zapisal, je bilo v njegovem
času nezaslišano. Sveti Pavel namreč ve-
ruje v neumrljivost in nesmrtnost celovi-
tega, integralnega človeka, v neumrljivost
telesa in duše, v nasprotju z učenimi Grki
tedanjega časa. Ti so namreč menili, da
smrt izniči človekovo telo in dušo. Kar o-
stane neumrljivo, je le njegova najinten-
zivnejša duhovna usmerjenost, takoimeno-
vana »nous«.

»Kristus je vstal!« je bil novi duhovni
klic časa. Milijoni preganjanih in trpečih
so ga slišali. Temno je zvenel v smrtonos-
no breizhodnost temnic, morišč, zverinja-
kov, v katerih je krvoločna žival prežala,
da prične staro igro mačke z mišjo. Kri-
stus, križani božji sin, Jezus iz Nazareta,
je umrl potem, ko so ga obsodili na smrt,
in vendar je vstal v življenje in je tu, med
nami, zdaj in vedno. Kaj niso te besede kar
nekako cinično zvenele v stiski smrtno
ure vsem desetisočim križanim, obglavlje-
nim in razmesarjenim od krivic in zlobe
časa? »Kristus je vstal!« Te sprva tako tem-
ne in abstrakne besede so bile nenadoma
realno vsem pred očmi. Tudi v sedanjem
stoletju je ta bodrilni klic, ki kot svetla
bojna sila razodetja o večnosti duhovnega
bivanja udari v stisko smrti, svetil milijo-
nom skozi temo človeške nezadostnosti.
Leta 1916 ga je zaslišalo v smrtni uri nad
dva milijona Armencev, ki so jih Turki in
Kurdi obsodili na izhiranje in smrt. V to-
lažbo je bil brezštevilmim pravoslavnim Ru-
som, preprostim kmetom in kritičnim inte-
lektualcem, ki so končali, kot pretresljivo
poročja tudi Solženicin, na nekdanjem sa-
mostanskem otoku Soloveckij v Belem mor-
ju ali pa v bogvekaterem zakotnem tabori-

Milena Merlak

VELIKONOČNI POZDRAV

*Pozdravljeno, velikonočno jagnje!
Končno si brez trnjevega venca med nami,
končno je čas tvoje krvave žrtve minil.
Danes mi tebi žrtvuemo*

himne navdušenja.

Kako srečni smo danes kristjani!

*Pozdravljeno velikonočno jagnje!
Kot božji sin si postal eden izmed nas,
nam, ljudem, si zmeraj zvesto ostalo,
s skrivnostjo svoje večne ljubezni
si še nas, nezveste, nazaj k Očetu pripeljalo.*

*Pozdravljeno, velikonočno jagnje!
Boj med življenjem in smrtjo je dokončan,
boj med večnim soncem in minljivo temo
je enkrat za zmeraj za nas izbojevan,
žrtev odrešenja zblizuje zemljo in nebo.*

*Pozdravljeno, velikonočno jagnje!
Bodi pozdravljeno kot naše upanje,
kot naš Zveličar in Odrešenik,
kot resnično vstali Kristus,
bodi na veke vekov slavljen!*

šču ob Jeniseju ali Leni v Sibiriji. Leta
1886 so v Ugandi na nečloveški način mu-
čili in pobili kristjane - mučenike. 1936 so
izničili v Španiji več krščanskih ločin. Ko-
liko jih je bilo in jih je še v naši dobi social-
nih komunikacij, ki jih je vrglo čez bogve-
kateri trdi in nemi zid v bogvekatero glu-
ho temo! Tudi njim sveti skozi temo časa
bodrila resnica: »Kristus je vstal!«

Za neverujočega je krščanska vera v
večno življenje kot ček brez kritja, never-
jetna trmoglavost in zoprnost. Ze smrt sa-
ma je nekaj skrivnostnega in nedoločnega.
Sicer jo vsi doživimo, vendar je ne preži-
vimo tako, da bi tu, v tem našem času in
prostoru mogli o izkušnjah z njo še raz-
mišljati. Če je že smrt nekaj tako težko do-
ločljivega, kako absurdna je potem šele ve-
ra v posmrtno življenje?! Grki so razvili
o duhu tako visokoleteče misli, da ni bilo
več prostora za vero o vstajenju trpinče-
nega mesa in trpinčenega duha, ki vstane
takorekoč izpod krvnikove sekire, izpod o-
krvavljenega barbarskega tnala. Taka mi-
sel o žrtvi, ki v smrti zaživi v nesmrtnost,
je neprimerna za salonski pogovor, za kul-
tivirani leporečni disput, saj smrdi po potu
in znoju, ranah in preliti krvi. Kristjan,
ta na smrt obsojeni, ki veruje v neumrlji-
vost duha in telesa, v ta racionalno gledano
ček brez kritja, je torej tisti, ki skuša uiti
morišču življenja in je poleg tega celo tako

drzen, kot pozabljeni grški pesnik himen,
Romanos Pevcec, da izusti te nemogoče be-
sede: »O meni, mož, hočeš kaj več slišati?/
Kako me je morilec od zadaj ugonobil?/
Uničen sem in zato mi je nemogoče, da ti
kaj več povem./Še ga vidim, človek, kako
me je podrl/in kako sem videl, da se moje
ubito truplo giblje in skoči v življenje./
Branil sem se klešč njegovih rok./Stiskal
me je, jaz pa sem bruhnil iz sebe vse tiste,
ki sem jih požrl, ker so klicali: Gospod je
vstal!//

Vstajenska svetloba premaga temo smrti.
Posmrtni nesmrtni Jezus je nenadoma
povsod med nami. Na starih srednjeveških
podobah ga vidimo, kako je pravkar vstal
od mrtvih. V rokah drži prapor življenja in
čeprav je zmagal, je brez noža in meča.
Njegovo belo oblačilo rahlo valovi v čisto-
sti razsvetljenja. In vsi tisti svetniki in pre-
roki starih dob, ki v tisočletjih temé v glu-
hi noči niso oslepeli, ga uzrejo v nadnaravnem
blesku. To so Abraham, Abel, David,
Salamon in največji vseh prerokov, Janez
Krstnik. Ta smehljaje stoji ob njem in s
prstom kaže na Jagnje, ki odjemlje grehe
sveta: »Premagana je noč, grdoba!« Vrata
podzemlja razpadejo. Les se lomi, tečaji pa-
dajo v temo pekla. Zgoraj, v svetu resnice
in upanja, vzhaja velikonočni mesec v jas-
nino velikonočnega jutra.

V teh podobah ni zamrla vstajenska bo-
drilna resnica. Umreti je moral, da je v
smrti premagal smrt za nas vse. V tem spo-
ročilu je milost in največje upanje. Zaradi
velikonočne resnice so naši dnevi mladi, za-
kaj brez križanega Jezusa bi nas že zdav-
naj zadrignila gluha noč. *Lev Detela*

Literarni prispevki mladih

Ida

DALJNI SLEDOVI

*Bila sem kot vi.
Bila sem mlada
ponosna
vesela.
Bila sem sveža
kot rosa.
Bila sem kot izvir potoka
čista.
Zapuščam sledove...
Življenja pot
(ti mati pravi)
je težka
in tudi
en dan vtisne človeku pečat.*

GRLICE

*Grlica je priletela
in je zapela na mojem oknu.
Zapela je vsakdanjo pesem:
grl, grl, grl...
Kakšna je ta tvoja pesem,
lepa grlica,
in kakšen je ta čas
tvojega veselja?
Nikar ne leti proč,
zapoj še enkrat svojo melodijo!
Z njo morebiti
hladno dušo mi odkriješ,
kar hoče mi nekdo prikriti.
Grlica,
je skrajni čas!*

PODOBA

*V sanjah vidim podobo
človeka.
Ljubila sem ga.
Opazujem svetle lase.
Izza temnih trepalnic
me gledajo temne oči.
Nečesa so me prosile,
miru ali usmiljenja.
Glava je bila sklonjena
in hrbet upognjen,
kot bi drugim nosil
nevidno težo.
Tvoja lepota v tesnobi in vdanosti.
Nisi se zmenil za moje srce —
moja vprašanja si spretno zavračal.
Kako naj molčim,
moja dekliska iluzija?*

—o—

SEDMA ŠTEVILKA »PASTIRČKA«

Izšla je že sedma številka »Pastirčka«
s prikupno vsebino, katero so prispevali
poleg znanih avtorjev in avtork Ljubke
Šorli, Zore Saksida, Anemarije Zlobec, Ma-
rije Perat, Kazimirja Humarja in drugih
tudi šolarji sami.

»JAMBOR« št. 6

Tik pred Veliko nočjo je izšla že 6. šte-
vilka »Jamborja«, mesečnika tržaških
skavtov in skavtinj. Številka je kar zajet-
na in obravnava poleg čisto skavtskih tu-
di druga vprašanja.

Ohranimo si velikonočne šege

Slovenske velikonočne šege in navade so oziroma so bile med najlepšimi in najbolj pristrčnimi v Evropi, tako tiste, ki so tesno povezane z verkskim doživljanjem Velike noči, kot tudi tiste, ki spadajo k folklori in k ljudskemu verovanju, izvirajočemu verjetno še iz poganskega časa, kot npr. trošenje lupin od pirhov proti kačam.

Zapisali smo »oziroma so bile«, kajti marsikje so jih že v veliki meri, če ne povsem, opustili in to niti ne toliko iz pojema-jočega verovanja kot pa iz vse izpodrivajočega potrošnitva, ki naganja ljudi, da se za praznike zapeljejo kam na izlet, v svojo lastno vikend-hišo kje v gorah ali ob morju ali v kak letoviški kraj, morda na zadnje smučanje. Tam gre Velika noč mimo njih, ne da bi se dejansko sploh spomnili nanjo, razen da morajo voditi račun o dnevu, ko se bodo morali vrniti zaradi službe.

Veliko noč resnično doživlja tisti, ki jo doživlja doma, in predvsem seveda tisti, ki jo doživlja v družini. Kako lepo je doživljati bližanje Velike noči v družini, kjer so otroci! Veselijo se barvanja pirhov in pripravljani velikonočnih jedi, da jih bodo nesli z materjo, babico ali s kako mlado teto k blagoslovu. Z ganjeno pobožnostjo obiščejo s starejšimi božji grob. A tudi nas odrasle presune obisk božjega groba in tišina v zvoniku, odkoder se ves Veliki petek in še v soboto vse do ure vstajenja ne oglašijo zvonovi. Tudi če vemo, da niso »šli v Rim« — kar je samo besedni ostanek nekega jezikoslovnega arhaizma — ta nenavadni molk vendarle vpliva na nas, saj glas zvonov drugače tako pogosto napolni naš dan, da se ga zavemo samo, kadar ga zmanjka. Vsakogar pretrese branje evangelijev o Jezusovem trpljenju in smrti. Kdor zbrano posluša ta poročila evangelistov, tako ganjena in vendar tako stvarna in zgoščena, mora še dolgo razmiljati o njih.

Izginjajo, žal, lepe navade, ki so bile povezane s kurjenjem in raznašanjem blagoslovljenega ognja po domovih, saj skoraj nikjer več ne kurijo v hišah v pečeh in štedilnikih z drvimi, vse je na plin, čeprav

bi se dalo prilagoditi starodavno šego prižiganja ognja z na novo blagoslovljeno žerjavico tudi novim razmeram. Na žalost je tudi velikonočna procesija prestavljena na tako večerno uro, da njena slovesnost, slikovita lepota, ki jo je tako rad upodabljal slikar Maksim Gaspari, in veličastnost ne pridejo več do veljave, morda v prizadevanju, da bi odpravili »triumfalnost« cerkvene obreda zunaj Cerkev, v skladu z novim koncilskim duhom. Nobenega vzroka pa ni, da bi odpravili uživanje velikonočnega »žegna«, uživanje blagoslovljenih velikonočnih jedi na velikonočno nedeljo zjutraj pri praznično pogrnjeni mizi, za katero se veselo in hkrati slovesno zbere vsa družina. Pred vsakega postavi mati in go-

spodinja velik krožnik s šunko, pirhi, narezano suho kranjsko klobaso, kos orehove potice ali »presmeca« in kos belega kruha, ki mu pravijo v raznih krajih Slovenije različno, »beli hleb«, »bider«, »šartelj« in še drugače. Šunka in klobasa morata biti seveda potreseni z nastrganim hrenom, ki je bil tudi blagoslovljen z drugimi jedmi vred. Pri velikonočnem »žegnu« junaško použijejo nekaj hrena celo otroci, ki se sicer bojijo njegovega žgočega okusa.

Na velikonočno nedeljo (enako kot na Božič) gredo k maši tudi taki, ki jih sicer le zelo redkokdaj zanese v cerkev, in tu odpovedo vse cerkvene in necerkvene ali celo proticerkvene statistike o kristjanih in nekristjanih v slovenski družbi. Kdo more videti ljudem v dušo in srce? Kdo more izmeriti ljubezen do Boga in hrepenenje v srcih, morda tudi nezavedno? Velikonočne šege odražajo to ljubezen in hrepenenje.

Dajajmo otrokom slovenska imena

Ko prebiramo izvestje slovenskih šol na Tržaškem ali kak slovenski časnik, ne samo tržaški in goriški, ampak tudi iz matične Slovenije, pa tudi pri vsakdanjem občevanju z ljudmi, nam nujno vzbudi pozornost, koliko Slovencev, posebno še pri srednji in mlajši generaciji, nosi tuja osebna imena. Lahko bi celo rekli, da velika večina. V tem se Slovenci ločimo od vseh drugih evropskih narodov, kajti pri človeku kake druge narodnosti lahko že takoj po imenu spoznamo, katere narodnosti je. Niti na kraj pameti namreč ne bo kakemu angleškemu, nemškemu ali francoskemu, pa tudi italijanskemu, poljskemu ali švedskemu zakonskem paru padlo, da bi dal svojemu otroku tuje krstno ime, razen v izjemnih primerih, če hočeta npr. posebej počastiti kakega tujega velikega znanstvenika, pisatelja, zdravnika ali revolucionarja oziroma filozofa. Pri slovenskih starših pa je skoraj normalno, da dajo otroku kako tuje ime. Kar začudimo se že, če slišimo, da so dali kje svojemu novorojenemu otroku pristno slovensko ime.

Tako izginjajo ne samo slovenska svetniška, ampak tudi slovenska zgodovinska imena. Kdo na Primorskem npr. še imenuje svojo novorojenko z lepim slovenskim ženskim imenom Vida, o kateri poje lepa slovenska ljudska pesem in ki je bila doma baje v Devinu? Cankar jo je napravil za simbol slovenskega hrepenenja po lepoti in hkrati za simbol domotožja po slovenski zemlji. Vida je pomenilo daljna, torej dekle, ki daleč od domovine, z onstram morja hrepeni po domovini, po svojem otroku in po možu. Slovenski starši tudi ne poznajo več lepih slovenskih imen Breda, kar pomeni verjetno nevesta, Zora, Mira, Mina, Manica, znana iz Jurčičevega priljubljene romana »Deseti brat«, Ida, Roza, Rožika ali Rožica in tako naprej. Izginile so Urške, ki so postale slovite v Prešernovi pesmi o Povodnem možu, prav tako Rozamunde, tudi slavne iz Prešernovih poezij. Izginile so celo Lidije in Vande, pa tudi Heme ali Eme, po karantanski kneginji Hemi, da niti ne omenjamo svetniških ženskih imen Marija, Hedvika, Angela, in tako dalje.

Isto je z moškimi imeni. Mnogi starši si napenjajo možgane, da bi si izmislili za svojega fantka kako čudnaško tuje ime, po ka-

kem filmskem igralcu ali kakem tujem kraľju, ki ni imel nič opraviti s slovenskim narodom. Ne zmenijo pa se za pomenljiva imena nekdanjih slovenskih vladarjev, kot npr. Gorazd, Hetmar (Hotimir), Ingo, Ljuddevit, Valuk, Samo itd. Niti imena, ki so bila slavna v novejši slovenski zgodovini, ne pridejo v poštev. Le ime Primož, verjetno po Primožu Trubarju, se je zadnji čas spet nekoliko uveljavilo.

Če bi sodili po krstnih imenih, bi morali sklepati, da Slovenci nič ne damo na svojo zgodovino ne na svojo narodno tradicijo. Vemo, da to ni res, vendarle pa bi pričakovali od ljudi, da bodo tudi pri dajanju imen svojim otrokom bolj slovensko zavedni in da bodo pokazali več narodnega ponosa in navezanosti na tradicijo slovenskih imen.

—o—

OBČNI ZBOR SLORI-ja

V Gregorčičevi dvorani v Trstu je bil 10. t.m. sedmi redni občni zbor Slovenskega raziskovalnega inštituta SLORI. V imenu upravnega odbora je poročilo o lanskem delovanju podal predsednik prof. dr. Aljoša Volčič, ki je uvodoma omenil, da je bil končno le rešen problem tržaškega sedeža. Lani je SLORI zaoral ledino na enem ključnih področij, ko je v sodelovanju z gospodarskim odborom Slovenske kulturno gospodarske zveze začel temeljito raziskavo o slovenski prisotnosti v tržaškem gospodarstvu. Sem spada tudi raziskovalna naloga, ki jo je SLORI-ju zaupala Kraška gorska skupnost za pripravo srednjeročnega gospodarskega razvojnega načrta. Na področju šolstva je bila izvedena anketa vseh maturantov višjih srednjih šol, obenem pa analiza na različnih vzorcih o razširjenosti in odnosu do mamil pri naših dijakih. Med publikacijami velja spomniti na knjigo z referati o preporodu in razvoju Beneške Slovenije. Čedajski sedež SLORI-ja pa je končal prvo fazo raziskave, ki katalogira in dokumentira cerkvene kulturne spomenike.

Upravno poročilo je nato podal ravnatelj SLORI-ja dr. Šiškovič, v imenu nadzornega odbora pa je spregovoril dr. Svetina. Sledila je krajša razprava o bodočih nalogah Slovenskega raziskovalnega inštituta.

Milena Merlak

TUDI MI PRIHAJAMO K ZADNJI VEČERJI

*Tudi mi prihajamo k zadnji večerji,
oblečeni v bela oblačila, odprtega duha,
prihajamo, da pozdravimo Jezusa,
da se vsedemo z njim za skupno mizo
in odlomimo od istega hlebca kruha.*

Tudi mi prihajamo k Njegovi

zadnji večerji,

*ker nam je zvest ostal skozi tisočletja,
ker nam je večnoživo upanje daroval.*

Jezus — božje jagnje, ki odjemlješ

grehe sveta!

Tvoja dragocena žrtev nas še danes

odrešuje.

Jezus, tudi mi prihajamo k Tvoji

zadnji večerji

in vsak od nas se Ti iz srca zahvaljuje.

Ilegalna primorska publikacija izpred štirih desetletij

Pričujoči sestavek nima ambicij literarnozgodovinske razprave, hoče le opozoriti na enega od zanimivih pojavov primorske literarne preteklosti v obdobju fašizma, iz časa okrog leta 1940. V zapuščini Antona Vuka (1883 - 1967) iz Mirna, znanega primorskega javnega delavca in očeta književnika Stanka Vuka (1912 - 1944), se je ohranila na pisalni stroj razmnožena publikacija, obsegajoča 28 strani (žal ji manjka prva oz. naslovna stran). Očitno gre za eno izmed ilegalnih izdaj, ki so jih v času fašizma, ko je bilo na Primorskem prepovedano izdajanje slovenskih listov in revij, pripravljali in razmnoževali takratni mlajši slovenski izobraženci, kot npr. Milko Matičetov, Stanko Vuk, Žarko Vuga, Lado Piščanc, Alojz Kocjančič, Boris Pahor idr. (prim. uvod Lina Legiše v knjigi Stanka Vuka »Zemlja na zahodu«, Koper 1959, str. 17; o teh izdajah je pisal tudi Milko Matičetov v Slovenskem poročevalcu 23. marca 1946 ob drugi obletnici smrti Stanka Vuka). Matičetov trdi, da pripada Vuku vodilno mesto pri teh literarnih poskusih in nastopih.

Publikacija, o kateri je tu govor, prinaša na uvodnem mestu nekakšno programsko razmišljanje o vlogi mladih sil v slovenskem narodu, ki pa je žal nekoliko okrnjeno, kar temu izvodu, kot omenjeno, manjka prva stran. V sestavku, ki nosi naslov »Misi«, kot je razvidno iz kazala, se pozna vpliv personalistične filozofije, ki jo je takrat v slovenskem kulturnem prostoru razširjal predvsem Edvard Kocbek, v njem pa med drugim beremo: »Morda pa je prav ekstremno poudarjanje skupnosti, ki jo nasilno izvajajo absolutizmi, omogočilo vredno protiutež v edinstveni moči posameznika, ki jo ustvarja personalizem...; izkustvo nas je prepričalo, da je narodno skvarjen človek skvarjena osebnost, če ni prežgodnje uživanje tujega jezika duševnosti tako omrtvičilo, da ji je bila sploh zaprta možnost oprostitve. Mi si namreč predstavljamo domačo hesedo kot edino pravo izrazno sredstvo svoje posebnosti. Vsaka tuja beseda, vsiljena že šestletnemu šolarčku, je zato kot oklep njegovim notranjim silam... Vendar ko je v nas živa predstava mladega človeka, mislimo na jasne črte v pomladni naravi: na njive, ki jih je zbudil plug in so temnorjave in zrahljane. To poudarjanje svežosti, to radostno razpoloženje si štejejo za svoje najljubše najdenje. V težkih dneh, ko dogodki teže ko mora, zgleda to morda ko iz splošne zmede porojena naivnost. Vendar pa je morda tudi slutnja dobrega svežega ozračja, ki ga je prečistil ozon.

Vsak izmed nas bi moral najti svetlo misel, ki bi utrdila v bližnjiku zavest človeške, žive bližine. Mimo sedanjih grozot se gradi bodočnost iz nevidnih odtenkov.

To pa je tudi vse, kar smo hoteli poudariti: potrebo sodelovanja pri tej gradnji. Občutek samozadovoljstva in važnosti, ki itak spremlja kretnje mladostnikov, nam bo brez težav odpuščen, ko bo vsemu delovnemu vtisnila žig izvirna osebnost.

In še: naše svetlo gledanje na svet ni naivnost. Ustvarjanje novega ozračja je.

In ko mislimo na to novo ozračje v človeškem sožitju, je okoli nas pomlad.

Uvodnemu razmišljanju sledi pesem »Golobica«, nato dva krajša prozna sestavka z naslovom »Samouk« in »Gozdarji«. Objavljena je še pesem »Slovo«, na koncu pa prevod sestavka Williama Saroyana »Sedemdeset tisoč Asircev« s kratko predstavitvijo pisatelja. Avtorji posameznih prispevkov v reviji iz razumljivih razlogov niso označeni, le za obe pesmi vemo zagotovo, da ju je napisal Stanko Vuk (prim. objavi istih pesni v knjigi »Zemlja na zahodu«, str. 74), isti je po vsej verjetnosti prevedel Saroyanov sestavek in napisal predstavitev pisatelja (prim. omembo Lina Legiše v uvodni študiji k »Zemlji na zahodu«, str. 36, da je Vuk »na tega Armenca in njegovo pisanje o ravnanju z narodnimi manjšinami... že prejšnje čase opozarjal svoje prijatelje«). V predstavitvi najdeme nekaj misli, ki tudi danes še niso izgubile na aktualnosti, zato jih tu deloma navajamo: »Saroyanova vera v armenstvo je posebne vrednosti za nas Slovence. Kot Armenci smo tudi mi Slovenci majhen narod, narod, ki se bo rešil le, če bo veroval v svoje človečanstvo, v dostojanstvo usakega posameznika, če bo z obupno vero kričal skozi temo sodobnosti

svoje slovenstvo. Odreči se slovenstvu pomeni za nas — kakor za Armence — izprazniti se svoje najzlahnejše vsebine, svojega najslajšega soka, pomeni izroditi se, izneveriti se nalogi, ki nam je od vekomaj začrtana na pozornici zemlje... Ne samo v sestavku »Sedemdeset tisoč Asircev«, tudi v vseh drugih svojih spisih išče Saroyan predstavnik malih narodov in v dveh svojih krajših spisih sreča v Ameriki tudi Slovenca. Neka notranja duhovna strast ga žene, da se kljub obstoječemu svetovnemu redu, ki sloni na sili in premoči, ki priznava le številčno močnejšega, dvigne kot klicar malih narodov, kot ponosen praporščak: Na praporu je s srčno krvjo zapisana vera v obstoj in v pravico do obstoja vseh onih, ki ne morejo te pravice vzpostaviti z močjo.

Prisluhnimo tudi mi temu klicu in mu sledimo.

Opisana publikacija še pridobi na vrednosti, če upoštevamo, da je bila napisana v času največjega vzpona fašizma in nacizma, ko se je svet že nevarno pogrezal v krvav vojni spopad, v katerem se je posebno malim narodom napovedovala temna bodočnost. Kljub takim nevzpodbudnim perspektivam, posebej še upoštevajoč tedanji položaj primorskih Slovencev pod Italijo, pa je takratna mlajša primorska inteligenca izražala presenetljivo zrelost ter vero v bodočnost in odrešitev slovenskega naroda.

M.A.

Knjiga o Beneški Sloveniji in Reziji

Mohorjeva družba iz Celja je v redni zbirki za leto 1980 izdala tudi knjigo z naslovom »Beneška Slovenija. Hajdmo v Rezijo«. Gre za dva spisa msgr. Ivana Trinka, ki ju je objavil v Domu in svetu leta 1898 oz. 1907 in sta takrat pomenila za marsikaterega, tudi izobraženega Slovenca novost, saj je šlo za dve slovenski pokrajini zunaj Avstroogrske, v kateri je sicer živela večina slovenskega naroda. V tistih letih sta Beneška Slovenija in Rezija povprečnemu Slovencu predstavljala zamejstvo, isto kakor danes italijanski del Primorske, Karoška in Porabje. Sicer pa je znano, da se je Ivan Trinko v svojih leposlovnih delih podpisoval kot Zamejski.

Omenjena Trinkova spisa sta napisana v obliki potopisa po Beneški Sloveniji in Reziji, v njiju pa se dotakne zemljepisne podobe, mimogrede poda nekatere zgodovinske podatke, spregovori pa tudi o gospodarstvu, socialnih razmerah in omiki prebivalcev. Clanka zrcalita podoba teh krajev ob koncu prejšnjega oziroma v začetku tega stoletja, kot rdeča nit pa se skozi besedilo vleče močna narodna zavest pisca, ki je tudi s takimi spisi skušal vzpodbudno vplivati na narodno prebujanje svojih rojakov. Čeprav sta besedila napisani v poljudnem slogu, pa razodevata avtorjevo globoko poznavanje preteklosti in takratne stvarnosti Slovencev na skrajnem zahodnem robu njihovega etničnega ozemlja.

Ker pa je zbirka »Naši kraji«, v kateri je knjiga izšla, namenjena spoznavanju tudi današnje podobe slovenskih pokrajin, je obema Trinkovima spisoma dodan spremni tekst Marijana Breclja »Beneška Slovenija in Rezija. Kratek oris«. Besedi-

lo se je v resnici razraslo v pravo študijo, ki uvodoma podaja zemljepisno pobodo dežele, njeno zgodovino od prazgodovine do danes, sledi opis gospodarstva in demografskih razmer, kulturnozgodovinske podobe, sklepno poglavje pa govori o deležu Benečanov pri narodnoobrambnem delu, v kulturi, umetnosti in znanosti. Pozna se, da je spremno študijo napisal človek s pravim leksikografskim poznavanjem primorske problematike, ki se mu je tu posrečilo na razmeroma majhnem prostoru nevsiljivo nanizati številne dragocene podatke iz preteklosti in sedanosti najzahodnejše slovenske dežele. Posebna odlika besedila je, da avtor v njem ne upošteva le starejših javnih delavcev, marveč vsaj na kratko omenja tudi tiste iz srednje generacije in najmlajše, širši javnosti mogoče manj znane, ki pa zlasti v zadnjem desetletju prevzemajo glavni delež v narodnoobrambnem delu v številnih novih družtvih. Gre skratka za tekst, ki bo izredno koristil vsakomur, ki bi se želel spoznati in se poglobiti v vprašanja zamejskih Slovencev. Avtor je na koncu študije dodal še bibliografijo, ki pomeni izbor iz širše, 1500 enot obsegajoče bibliografije, ki jo Breclj pripravlja za objavo.

Knjiga je opremljena s številnimi dokumentarnimi fotografijami in nekaterimi umetniškimi reprodukcijami, kot posebna priloga pa ji je dodan še dvojezični zemljevid Beneške Slovenije in Rezije. Celotno delo pomeni nedvomno zgledno poljudnoznanstveno predstavitev ene izmed slovenskih dežel, zato je želeli, da bi založba, ki je v zbirki »Naši kraji« izdala že tri knjige, redno nadaljevala s tovrstnimi podobami.

M.V.

Predstavitev knjige o Gorici in Posočju

Pretekli petek je bila v Attemsovi palači slovesna predstavitev nove knjige, ki jo je izdala goriška Hranilnica »Cassa di risparmio«, ob svoji 150-letnici. Publikacija, ki ima naslov »Gorizia e l'Isontino«, se vključuje v kulturno založniško dejavnost tega goriškega bančnega zavoda in je »nadaljevanje« dveh prejšnjih publikacij, in sicer »Gorizia via« in »Immagine di Gorizia«. Gre za izredno bogato, razkošno knjigo, ki vsebuje zapise nekaterih goriških in drugih osebnosti in veliko število fotografij, ki so na visoki umetniški ravni. Knjige ne bo mogoče kupiti, čeprav bi se dobili verjetno le redki za nabavo, bo pa na razpolago v občinskih knjižnicah. O namenih te publikacije je spregovoril predsednik hranilnice inž. Graziato, ki je poudaril, da so hoteli s to knjigo prikazati Gorico in Posočje, kot sta danes, s prikazom njunih lepote, istočasno pa tudi težkega gospodarskega položaja, v katerem se ta naša dežela nahaja. O teh gospodarskih te-

žvah je spregovoril tudi predsednik železnega odbora odv. Comelli. Koordinator te bogate publikacije je prof. Sergio Tavano, ki je na predstavitvi obrazložil sestavo in idejno nit, ki povezuje tekste in fotografije (goriškega fotografa Assirellija); teh je nad dvesto in so umetniški izbor med približno 5000 diapozitivi. Uvod je napisal bivši goriški župan Pasquale De Simone, o Soči piše Celso Macor, o goriški grofiji Guido Mor; Malni Pascoletti poda prerez umetniškega ustvarjanja, o goriški

ekonomiji piše priznani ekonomist Francesco Forte; o bogati športni in rekreativni dejavnosti pa Luciano Spangher. O zadnjih 40 letih kulturnega življenja podaja osebne prikaz slikar Fulvio Monai, o Brdih in Krminskem pa Eraldo Sgubin. Camillo Medeot piše o Gradiški, prisoten je tudi Kras v besedi Fulvia Tomizze. Silvio Domini predstavlja »bizjaško« oazo, Mario Roberti prikazuje Oglej, Gradež in morje pa opisuje Biagio Marin. Publikacija se zaključuje s spisom izrednega poznavalca goriške preteklosti in kulture grofa Corinija. Kot rečeno, gre za razkošno knjigo, ki bo dostopna le v knjižnicah ali pri redkih zasebnikih, ki jo bodo prejeli v dar.

V Sovodnjah ustanovili športno društvo »Soča«

V Devetakovi gostilni na Vrhu je bil v petek, 3. aprila, ustanovni občni zbor športnega združenja, ki se bo imenovalo »Soča«. Domačini so ustanovili pripravljalni odbor, v imenu katerega je prisotne pozdravil Benjamin Černic in se vsem zahvalil za udeležbo. Občni zbor sta pozdravila tudi predsednik športnega združenja »Olympia« iz Gorice in športnega društva »Sovodnje«, ki sta novemu društvu izrekla zahvalo za pomembno pobudo in izrazila vso pripravljenost pomoči in sodelovanja. Benjamin Černic je pojasnil razloge, ki so privedli nekatere domačine, da ustanovijo to združenje, ki naj bi imelo namen povezovati vse športnike iz sovodnjske ob-

čine za razvijanje določenih športnih panog, kar bo še posebej možno po dograditvi športnega centra v Sovodnjah, ki bo na razpolago vsem športnim dejavnikom v občini. Po pozdravih in poročilih so odobrili društvena pravila in izvolili odbor, nadzorstvo in razsodišče. Člani upravnega odbora so: J. Maraž, M. Černic, B. Černic, I. Ferlat, S. Čevdek, Devetak, L. Kogoj; nadzorni odbor sestavljajo L. Tomsič, M. Černic in O. Pavletič, razsodišče pa I. Tomsič, B. Černic in Devetak. Tako so sestavljeni vodstveni organi novoustanovljenega združenja, ki bodo sedaj morali izpeljati delo v okviru smernic, ki so jih določili na občnem zboru.

V Čedadu srečanje s slovenskimi pesniki

Na pobudo Zavoda za slovensko izobraževanje in kulturnega društva iz Čedadu je bil pretekli četrtek v dvorani Ivan Trinko lep kulturni večer, ki so se ga udeležili štirje slovenski ustvarjalci iz Trsta in Gorice. Gostje so bili Miroslav Košuta, Marko Kravos, Marij Čuk in Ace Mermolja. Pesnike je predstavil prof. Marino Vertovec. Prvič so se slovenski ustvarjalci direktno srečali s slovenskimi ljudmi v Benečiji, kar je bilo zanje veliko doživetje, kot je povedal Izidor Predan, ki je obenem tudi izrazil željo, da bi beneški Slovenci mogli večkrat nastopati v Gorici in Trstu s tem dokazali svojo življenjsko moč, kulturno rast in ustvarjalnost. Zatem so štirje pesniki prebrali nekaj svojih novejših pesmi in jih tudi komentirali, istočasno pa jih posredovali tudi v italijanskem jeziku, ker so bili prisotni tudi nekateri udeleženci tečaja za slovenski jezik, katerega ne morejo še zaenkrat umeti v vseh njegovih niansah, imajo pa veliko željo, da bi ga spoznali in spoznali ljudi, ki slovenski jezik oblikujejo.

Otvorili cvetlično razstavo

Ob veliki udeležbi občinstva in oblasti so preteklo soboto v dolini Korna otvorili prvo razstavo cvetja, ki sta jo organizirali nova turistična ustanova in goriška občina. Poleg razstavljavcev iz naše dežele in iz Veneta so sodelovali tudi otroci osnovnih šol (med temi tudi slovenskih), ki so prinesli svoje risbe in uredili nekaj gredic. V improvizirani topli gredi so nastavili cvetlice za okras stanovanj, na odprtem pa so razstavili grme in drevje ter veliko število gredic z raznovrstnim cvetjem; celotna površina doline Korna je bila za to pri-

ložnost primerno urejena in videz je bil v celoti prijeten. Na sobotni svečanosti so bili prisotni deželni odbornik za turizem Bomben, goriški župan dr. Scarano in nekateri odborniki, predsednik trgovinske zbornice Lupieri, iz Nove Gorice Narcis Kocjančič, predsednik turistične zveze. Najprej je pozdravil komisar avtonomne turistične ustanove iz Gorice Paolo Romano, ki je pohvalil to pobudo, obenem pa tudi veliko prisotnost mladih pri tej manifestaciji, kar ima velik vzgojni pomen. Goriški župan je tudi podčrtal važnost vzgoje že pri mladem človeku, da skrbi za ohranjanje čistega in lepega okolja; tudi občinska uprava skrbi za to po svojih močeh in bo v prihodnosti temu vprašanju posvetila še več pozornosti. Deželni odbornik Bomben je poudaril važnost tovrstnih razstav in izrazil željo, da bi pobuda postala tradicionalna in zadobila deželno razsežnost. V prvih dneh razstave je bilo zelo veliko obiskovalcev, kar je dokaz, da je v ljudeh vedno živa želja in potreba po čim lepšem urejanju okolja. Razstava bo odprta do ponedeljka, 20. aprila, po sledečem urniku: ob delavnikih od 14. do 20. ure, ob praznikih in predprazničnih dneh od 10. do 20. ure. Veliko truda so v to manifestacijo vložili tudi občinski vrtnarji, za organizacijski del pa je poskrbel Viktor Cej. Ob zaključku razstave bodo nagradili nastopajoče, še posebej pa šolarje in študente, ki so prispevali risbe in fotografije.

Izvolitev odbora ZSKP v Gorici

Na prvi seji po občnem zboru Zveze slovenske katoliške prosvete so predstavniki včlanjenih društev in skupin izvolili novi odbor. Kot znano, je predsednik ZSKP bil izvoljen na občnem zboru, in sicer v osebi dr. Kazimirja Humarja; ostale organe pa po zveznih pravilih izvolijo na prvi redni seji. Ta je bila v ponedeljek, 6. aprila. Za podpredsednika je bila izvoljena Franka Žgavec, za tajnico dr. Marilka Koršič - Čotar, blagajnik pa bo Viktor Prašnik; ostali odborniki so: Jordan Mučič, Lucijan Pavio, Anka Černic, Natko Antonič. Po volitvah so prisotni razpravljali o bodočem delovanju zveze s posebnim ozirom na nekatera gostovanja, ki so

na sporedu v bližnjem razdobju, kot na primer gostovanje pri Slovencih v Milano, v Parizu, še posebno važno pozornost pa so prisotni posvetili pripravam na gostovanje slovenskega zbora »Korotan« in folklorne skupine iz Kanade, ki bosta na obisku pri nas v zamejstvu v drugi polovici julija. Govor je bil tudi o prazniku pomladi, ki je navadno na velikonočni ponedeljek v Doberdolu in o »prazniku frtalje« v Rupi ob koncu aprila in na začetku maja. Nadalje so odborniki in zastopniki društev razpravljali o raznih drugih vprašanjih, ki se tičejo notranjega delovanja zveze. Prihodnja seja je sklicana za ponedeljek, 4. maja.

DRUGA ŠTEVILKA

»ŠTEVERJANSKEGA VESTNIKA«

V teh dneh je izšla druga številka tega domačega glasila, ki ima poleg nekaterih lokalnih novic (Števerjansko vino za avstrijskega predsednika, o pustovanju, o »Osimski« cesti) nekaj ponatisov iz koroškega »Našega tednika« (Politika neodvisnosti rodi bogate sadove), iz Novega lista (Politična razcepljenost globok vir težav - intervju tajnika SSk Marjana Terpiča) in iz »Alto Adige illustrato« (Po vinski poti goriških Brd — Una sosta in ristorante). Zanimiv je opis Števerjana od leta 1500 do danes, ki ga je sestavil župnik Anton Frinčič; nadalje je v listu še nekaj pikre ironije na račun pokopa doberdobskega Lovreta na pepelnico sredo; objavljeni so nasveti za prvo pomoč in pismo prebivalca iz Valerišča glede javne razsvetljave na tem predelu občine. List je sestavljen prikupno in nudi prijetno branje.

Aprilska številka Mladike

Aprilska številka Mladike objavlja na uvodnem mestu članek Gabrijele Koncilija »Vstal je Kristus, upanje naše«. Avtorica piše med drugim: »Kot vsako leto je pomlad spet prebudila nežno cvetje in drobne bilke ter napolnila jutra z veselimi žvrgolenjem ptic in toplim soncem. Tudi človeku je s tem vlila novega upanja v zdravje in življenje. Zadihalo je po prazničnem razpoloženju Velike noči. Starejšim se je morda potožilo po nekdanjih procesijah, ki so se vile na veliko soboto po naših zelenih travnikih in vaseh ter navdušeno prepevale vstajenjske pesmi. In morda se jim je ob teh spominih prikradel neki strah, da se bo z odpravo teh procesij zgubila tudi vernost in pobožnost našega ljudstva. Mislim, da se kristjani ne smemo ustaviti pri tarnanju nad versko brezbriznostjo današnje družbe in objokovati preteklost. Ko peša udeležba pri liturgičnem udejstvovanju, se moramo še bolj potruditi, da prodremo k pristinim izvorom vernosti našega naroda. Odkriti je treba, kaj je naše prednike najbolj prevzelo, da so se oklenili odrešujoče milosti Kristusa«.

Milena Merlak je prispevala tri pesmi z religioznimi motivi, med njimi velikonočno z naslovom »Tudi mi prihajamo k zadnji večerji«. Nekaj pesmi ima v reviji tudi Marija Kostnapfel. So izvirne in lepe po motivih, žal pa jezikovno in oblikovno še šibke. Gre za pesmi, ki so bile nagrajene na 9. literarnem natečaju Mladike. Uredniški članek govori o smrti tržaškega škofa Santina. Revija tudi nadaljuje z objavljanjem dnevnika pokojnega beneškoslovenskega duhovnika Antona Kufola. Zanimivi so njegovi vtisi s katoliškega shoda v Ljubljani julija 1939.

Zelo aktualna in s polemično vneto sta napisana članka »Cvetna nedelja 1941« in »Kulturni dom se prazni«. Posebno v prvem članku najdemo nekaj zanimivih misli, ki izražajo tudi željo po objektivni, trezni presoji naše bližnje preteklosti. Drugi članek pa opozarja na vzroke, ki so krivi, da je v Kulturnem domu vedno manj občinstva.

Bruna Pertot je prispevala za to številko, v rubriki »Za žene in dekleta«, članek o vrtnicah, Jasna Trampuž pa objavlja svoj leposlovni poskus »Epitaf najstniški ljubezni«, izraz razočarane prve ljubezni.

Ivo Jevnikar ima tudi v tej številki nekaj zapiskov o svetu manjšin, na koncu te številke pa najdemo še nekaj kulturnih poročil, o koncertih, gledališču in Dolharjevi novi knjigi »Moji kraški sprehodi« ter satiričnega »Čuka na Obelisku«.

— 0 —

ZAKON O GOBAH

Vlada je zavrnila zakonski osnutek, ki ga je deželni svet Furlanije - Julijske krajine že izglasoval in ki govori o gobarstvu. Po mnenju vlade bi bili nekateri člani protustavni, ker bi oškodovali tiste prebivalce dežele, ki ne prebivajo na goratih področjih. Zakonski osnutek uvaja med drugim posebno dovoljenje za nabiranje gob. Zdaj se bo moral ponovno izreči deželni svet, ki ima po svojem statutu možnost, da spremeni besedilo in tako odpravi vzroke vladnega nasprotovanja,

- Znaš, de jest bom še zbolu zastran tel Poljakov. Me gre prou na živce ta vecna negotovost: bojo, ne bojo, bojo, ne bojo...
- Kej se boš lementau! Zate je lahko, sej nimaš odgovornosti. Ma Brežnjev viš, ta je u škripceh: bi, ne bi, bi, ne bi. Če ne nardi neč, je slabo, zatu ke pole znajo dobet koražo še kašni za kašne svoje sindikate. Če pej gre okupirat, zna tisti Reagan ustavet pošiljanje živeža, pole tiste tehnologije! Pole be še začnu pošiljat orožje Kitajcem, pole podpirat tiste Afganistance, pole tiste rampe jn vse sorte.
- Res more het težko se odločet. Če nardi taku, ni prou. Če nardi drugače, spet ni prou; ma zmiram je u dreki.
- E, dragi moj, ses Poljakami ni taku, ku je blo ses Čehami al pej ses Madžarami. Tabat so na zahodi vsi moučali jn so bli Rusi skozi brez skrbi. Ma zdej ke komendira u Ameriki tisti kauboj, zdej je druga muzika. Uan jeh je vnaprej vižirau, de ta bot ne bo šla liša. Jn tu da mislet tudi Rusam. Ke uani se pej narbol bojijo, de be bli Kitajci dobro oboroženi. Zatu ke njeh je ku listja jn trave. Jn tudi zastran

živeža ni lahko. Ke Poljakam zmanjka va za jest, ma tudi Rusam ne vanca va...

- Znaš kej be reku jest? Narvečji dešpet, ke be lahko Reagan naredu Rusam je tu, de be tudi u Ameriki naredu socialistično republiko. Kam be pole Rusi hodili kupavat živo?
- Ja, ma tu ne bojo nardili, zatu ke tu be blu an dešpet koker je naredu tisti mož, ke si je odrezau moške attribute za nardet dešpet ženi. Tega ne bojo nardili jn tu se samo taku reče. Jn pole ne smemo pozabet še ano: Poljaki jemajo papeža. Jn odločnega jn koražnega, ke ni ku ano božje poslanje. Kej misleš, de be uan moučou, če be Rusi nardili kakšno naumnost? Čeglih nima divizij, njegova beseda še zmiram nekej zaleže.
- Ja, ja, zadne cajte je zapihau prou drugi veter. Vidi, postaumo reč, prfina naš teater je začnu z drugo politiko. Kar na lepem so začeli ses pobožnimi jegrami, ke jeh jegrajo po cerkvah. Kašen napreden pokojnik se zna še obrnt u grobi!
- Res čudne reči se godijo zadne cajte. Kašenkrat be mislu, de se na sveti neč ne zgane, ma pole videmo, da se vselih vrti. Ki be blo, denmo reč, pred desetimi leti mogoče ana reč ku sindikat Solidarnost! Vsi be bli vre postreljani al pej u Gulagi. Danes se pej glihajo z vlado.
- E, težka bo odločitev za Brežnjeva. Jest ne be tou bet u njegovi koži. Jn glih zdej na stara leta mu pridejo na glavo tašni problemi! Meni, ke ga gledam na televižjoni, se prouzuprou smile, ke videm, kaku ga leta težijo. Kej njegovi kompanjoni nimajo neč srca, ke ga gonejo po sveti po konferencah jn kongresih?
- Prou praveš. Be mu mogli reč: Dragi Leonid, zadosti si naredu za domovino. Zdej dej si odpočit, bejži u kašno lepo dačo na deželo al pej na Krim jn začni pisat svoje spomine.
- Taku, taku be mogli naredet.

Pokrajinski odbornik...

■ nadaljevanje s 3. strani

budno prisotnost in delavnost. Vsakdo naj naredi na svojem mestu, kar zmore. Vpeljati sem želel skupinsko delo, kjer se vse na raznih ravneh prediskutira ter poglobljeno in, kolikor je mogoče, strokovno rešuje.

Kaj bi Vi predlagali v sedanjem treutku na političnem in organizacijskem področju?

Veliko dela, vztrajnosti, altruizma in idealizma. Pogum, delo in še delo. Ni treba ne vem kakšnih naporov; tudi ni treba danes, kakor je bilo treba v naši polpretekli in v celotni zgodovini, da se izpostavljam v smrtno nevarnost. Če vsak član naših sekcij, sveta, komisij in drugih strankinih struktur nekaj naredi, se to pozna in vnaša v stranko čvrstost in vitalnost. Nadaljevati in po možnosti poglobiti predhodno preučevanje problemov na ravni strokovnih komisij, ker je to nujno potrebna podlaga za ustrezne politične sklepe in odločitve. V ostalem menim, da bo morala stranka še spolniti obveščanje javnosti preko raznih medijev tudi v italijanskem jeziku, da se tako informira italijanska publika.

Kaj bi povedali našim ljudem ob velikonočnih praznikih?

Velika noč je najpomembnejši krščanski praznik, temelj krščanske vere, postavljen na začetku pomladi kot simbol vstajenja, klic človeku, naj opusti, kar je majhno, slabotno, zaprto, razbito, sebično, tesnobno in vstane v gotovost božjega sinovstva in osvežujočo luč upanja. Po stari slovenski navadi želim ob tej priložnosti vsem rojakom srečne in vesele velikonočne praznike.

Nova številka Glasnika Slovenskega duhovniškega društva

Prva letošnja številka Glasnika Slovenskega duhovniškega društva prinaša na uvodnem mestu poročilo o novoletnem sprejemu, ki ga je priredil predsednik Komisije SR Slovenije za odnose z verskimi skupnostmi Dušan Šinigoj za predstavnike verskih skupnosti, ki delujejo v Sloveniji. Na sprejemu so bili tudi vsi slovenski škofje. Objavljen je celotni Šinigojev govor ob tej priložnosti. Prav tako pa je v celoti objavljen tudi precej dolg odgovor predstavnika slovenske Cerkve in pooblaščenega govornika vseh na sprejem povabljenih predstavnikov ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Suštarja.

Sledi članek o posmrtnem odlikovanju z Redom republike z zlatim vencem rajnemu ljubljanskemu nadškofu dr. Pogačniku. Tudi v okviru tega članka je v celoti objavljen priložnostni govor predsednika komisije za odnose z verskimi skupnostmi Šinigoja in odgovor nadškofa in metropolita dr. Suštarja.

Pri obravnavanju raznih problemov in zadev duhovniškega društva opozarja na težave zaradi skoraj izčrpanega socialnega sklada za člane, ki se znajdejo zaradi bolezni ali drugega v stiski. Na sestanku je bil govor tudi o nekdanjem predstavniku krščanskih socialistov v glavnem odboru OF med vojno Tonetu Fajfarju, katerega nameravajo povabiti duhovniki, člani društva, na svoj letošnji izlet na Dolenjsko in Kočevski Rog. Fajfar je bil predsednik prve verske komisije, ki je bila še med vojno ustanovljena v Črmošnjicah.

V rubriki Naši pokojniki najdemo dalji članek o umrlem najstarejšem slovenskem duhovniku profesorju verouka dr. Jožefu Demšarju, in še članek o nekem drugem umrlem duhovniku.

Zanimivo je daljše poročilo Janeza Korošca o Slovencih v zamejstvu.

Revija prinaša nadalje obširno in zanimivo kritično poročilo Janeza Gregoriča o knjigah Slovenske Maticе za lansko leto, med katerimi je bila tudi Kocbekova knjiga »Pred viharjem«. Objavljeno je tudi poročilo o pesniški zbirki Franceta Lokarja »Razdejana gnezda«, ki ga je napisal prof. Martin Jevnikar. Pesmi obravnavajo žalostni motiv ločitve zakonov. Aktualni sta tudi oceni knjige o zgodovini cistercijanskega samostana v Stični ob njegovi 1500-letnici in o novi avstrijski knjigi o kočevskih Nemcih. Na koncu je objavljeno še nadaljevanje življenjepisnih podatkov o najstarejših slovenskih šolnikih. Piše jih Etbin Bojc.

Iz Goriške

CESTNA POVEZAVA Z BRDI

Že dalj časa se v političnih in upravnih telesih razpravlja o uporabi 500 milijonov lir, ki naj bi jih namenili za izboljšanje cestnih povezav med Gorico in Brdi, kot predvidevajo Osimski sporazumi. Na pokrajini je bilo že več sestankov, vendar do dokončnega sklepa ni prišlo, oziroma bil je sprejet sklep, da naj o tem odloča deželna uprava. Na lokalni ravni ni bilo mogoče priti do soglasja, saj se pokrajinska uprava zavzema za to, da bi ta denar uporabili za razširitev ceste skozi Ločnik, Gradiškuto, Jazbine do Cerovega, števerjanske občina pa za posodobitev ceste med Števerjanom, čez Bukovje in Grojno, do Gorice (na zadnji seji je števerjanski svet tudi izglasoval resolucijo v tem smislu). Jasno je, da se vrednost te vsote stalno manjša in da bo ob naraščajoči inflaciji možno opraviti malo del. Vse kaže, da bo o tem odločala pristojna deželna komisija.

OB KONCU APRILA XI. ESPOMEGO

V teku so priprave na odprtje 11. sejma Espomego, ki bo v Gorici od 24. aprila do 3. maja. Na tem sejmu, ki ima mednarodni značaj, je že od vsega začetka bila vedno važna prisotnost jugoslovanskih podjetij in zastopnikov, saj se stiki med našo deželo in Slovenijo pa tudi Hrvaško plodno odvijajo že mnogo let. Na letošnjem sejmu bosta sosedni republikli prisotni s svojim standom. Nastopil bo TOZD VIPA s sedežem v Ajdovščini s sedmimi delovnimi organizacijami, ki sodijo v področje prehrabene industrije. Letošnji sejem je namenjen predvsem turizmu, navtiki, izkoriščanju prostega časa; vendar bodo po želji organizatorjev nastopile tudi druge organizacije, katerih proizvodnja ne sodi izrecno v ta okvir.

V SEVERNI RAJONSKI ČETRTEI IZVOLILI PREDSEDNIKA

V severnem rajonskem svetu, ki obsega svetogorsko četrto in Placuto, so pretekli četrtki izvolili novega predsednika, ker je prejšnji predsednik, prof. Giorgio Massi, pred kratkim umrl; bil je star komaj 46 let in smrt ga je doletela v hribih med neko smučarsko tekmo. Pokojnik je vodil rajonski svet od leta 1975 in tudi po zadnjih volitvah so mu poverili to nalogo. Svetovalci so v četrtki na seji izvolili za predsednika Giovannija Podbersiga.

Hranilnica in posojilnica na Opčinah - Trst

Zadruga z neomejeno zavezo

OBRAČUN ZA POSLOVNO LETO 1980

PREMOŽENJSKO STANJE

AKTIVA

Blagajna	228.317.003
Banke	5.148.679.924
Vrednostni papirji	4.259.008.525
Portfelj	1.021.482.402
Aktivni tekoči računi	2.984.113.475
Hipotekarna in menična posojila	23.805.612.759
Oprema in stroji	356.434.980
Nepremičnine	70.093.680
Inkasni portfelj	529.320.500
Razni računi	910.403.001
Anticipirana aktiva	83.587.500
	<u>39.397.053.749</u>
Razvidnostni računi	<u>27.026.350.468</u>

PASIVA

Hranilne vloge	28.780.142.427
Tekoči računi	6.149.778.459
Banke	125.457.577
Cedenti menic na inkaso	269.330.078
Razni skladi	503.750.368
Skladi knjigovodskih odpisov	227.919.729
Razni upniki	722.176.395
Vezani skladi	237.941.185
Zadružno premoženje:	
Družbena glavnica	6.654.500
Razni skladi in rezerve	1.188.646.480
Pasivne izločitve	59.006.677
Cisti dobiček	1.126.243.874
	<u>39.397.053.749</u>
Razvidnostni računi	<u>27.026.350.468</u>

RAČUN ZGUBE IN DOBIČKA

STROŠKI

Pasivne obresti	3.692.789.964
Splošni upravni stroški	1.208.597.045
Amortizacije	194.398.760
Davki in takse	206.803.254
	<u>5.302.589.023</u>
Poslovni dobiček	1.126.243.874
	<u>6.428.832.897</u>

DOHODKI

Aktivne obresti	5.582.319.801
Obresti na vrednostnih papirjih	402.502.143
Razni dohodki in aktivne komisije	444.010.953
	<u>6.428.832.897</u>

MOSOLIMPIADA 80

0000 SAŠA RUDOLF 000000000000 28 0000

Gledališče Boljšoj, 29. julija 1980

Pred zaključnimi tremi tekmovalnimi dnevi imajo atleti prost dan. Priložnost torej, da jo — čeprav samo v opoldanskih urah — spet malo mahnem po moskovskih prospektih in ulicah. Toda tokrat ne bo samo pohajkovanje po mestnem središču, pač pa sprehod s primesjo kulture. Izbira je ogromna, saj so organizatorji pripravili nešteto opernih, baletnih in dramskih predstav, pa še koncertov, folklornih nastopov, cirkuških predstav, umetniških razstav in muzejev.

Taksi me bo pripeljal do samostana *Novodevicij* in biljnega znamenitega pokopališča. Vožnja traja dobre četrt ure, dokler taksist ne zavije na *Pirogovskajo ulico*, ki meji na prostor, kjer so pokopani najslavnejši ruski sinovi od *Čehova* in *Majakovskega*, do *Gogolja* in *Hruščeva*. Avtomobil se ustavi pred razmajanimi vhodnimi vrati, na levi je trgovina z umetnimi rožami in svečami, na desni stražarnica. Ustavijo me trije vojaki, ki skrbno pregledajo akreditacijski kartonček, nato pa mi izročijo še dodatno prepustnico, neke vrste vstopnico, ki jo iztržeta iz bloka kartončkov. Mladi vojak odpre vrata, za kar se mu zahvalim s tradicionalnim spasibo.

Pogled na pokopališče ni nikakor turoben, saj je prej podoben parku kot pokopališču. Ob nedeljah je tu vse živo, družine opoldne malicajo, otroci pa se podijo po ste-

zah in travnikih. Mahnem jo proti starerju predelu pokopališča, kjer je malo nagrobnih spomenikov in še ti so razjedeni od vremenskih nepravil in razpletajočega se bršljana. In že je pred mano *Gogoljev* spomenik, obraz *Majakovskega* izklesan v črnem marmorju in kip nekega slavnega klovna. Še nekaj korakov in grob *Čehova*, skromen in prikupen z belo marmornato ploščo, kovanim železom in izklesano odprto knjigo. Nad njo stilizirano krilo galeba.

Hitrega ogleda je konec, čaka me stikanje za taksijem, ki me bo odpeljal v moskovsko središče, saj imam v načrtu ogled *Boljšoja*. K sreči sem že čez pol ure v bližini *Rdečega trga*, od koder je do *Boljšoja* le pet minut hoda. Ker kaže, da sem se zbudil pod srečno zvezdo, trenutno v gledališču ni predstav in je dovoljen ogled celotne stavbe.

V Moskvi imajo 27 gledališč, *Boljšoj* pa je seveda največji in tudi najznamenitejši. Ker imam — kot vedno — pri sebi akreditacijski kartonček — mi za obisk teatra ni treba imeti posebnega dovoljenja, ki ga izdaja turistom vedno prisotna državna turistična agencija *Inturist*. Gledališče je nastalo per 200 leti pod pokroviteljstvom vojvode *Urusova*, ki je bil tedaj nadzornik gledaliških predstav v Moskvi. Sedaj *Boljšoj* šteje preko 200 članov orkestra in nekaj desetih solopevcev. To pa ni le izbor glasbenikov iz Sovjetske zveze, pač pa smetana svetovnega slovesa.

Stavba je bila trikrat predelana in obnovljena, sedanja ima izraz klasične arhitekture devetnajstega stoletja. Omeniti velja, da je zdaj že sto let redno na sporedu vsako sezono slovito Labodje jezero *Čajkovskega*.

Mimo osmih 15 metrov visokih stebrov pridemo do vhoda, ki vodi v glavni foyer. Od tu vodi pot po stopnicah v drugo nadstropje, kjer je vhod v koncertno dvorano z malim odrom. Po stopnicah spet navzdol do vhoda v glavno dvorano, ki je res čudovita. In ker najdem pravega človeka, si lahko ogledam tudi baletno dvorano, ki je v zadnjem nadstropju in predvsem namenjena vajam. Brez vodiča bi se prav gotovo kaj kmalu izgubil, ne videl od blizu vrtljivega odra in razkošne shrambe kostumov.

Za časa iger so v *Boljšoju* dve operni, oziroma baletni predstavi, ob nedeljah tri, istočasno pa vsaj po en koncert, ali kabaretna predstava v mali dvorani. Nič čudnega, če se uprizarjanje vsaj s polovičnim ritmom nadaljuje tudi v normalnem času, da si predstave v *Boljšoju* letno ogleda 2 milijona ljudi. Pristaviti je treba, da so predstave vedno povsem razprodane in da je za vstopnico treba marsikdaj čakati tudi po dva, tri mesece.

Ob vsaki uri pa je pred vhomom polno ljudi, predvsem mladih, ki si skušajo na črni borzi zagotoviti vstopnico. Če hočeš na hitro navezati spoznanja v Moskvi, mi pravi vodič, je najbolje, da si kot tujec nabaviš nekaj vstopnic in jih potem razdeliš pred vhomom. Tuji turisti so seveda privilegirani in pridejo do vstopnic mnogo lažje kot domači smrtniki. (Dalje)

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 19. aprila, ob: 8.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.30 Nediški zvon, oddaja o Benečiji; 11.00 Mladinski oder: »Igraj se z nami«; 11.30 Nabožna glasba; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 12.30 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Okuole ognjišča — pred studencan, snopič praf in muzike naših judij; 15.00 Šport in glasba ter neposredni prenosi; 19.00 Poročila.

■ PONEDELJEK, 20. aprila, ob: 8.00 Poročila; 8.30 Dobro jutro po naše; 9.00 »Bandero belo v vetru se lovi«, slovenske miniature o veliki noči; 10.00 Radijski koncert nabožne glasbe; 11.00 Mladinski oder: »Velika noč pri zajčkih«; 11.30 Beležka; 11.35 Zimzelene melodije; 12.00 Kulturni dogodki; 12.40 Slovenska imena naših krajev; 13.20 Letošnja revija »Primorska poje«; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotichek; 14.30 Roman v nadaljevanjih: »Deseti brat« - 3. del; 15.00 Glasbeni ping pong; 17.00 Mi n glasba: Franz oseph Haydn: Pomlad iz oratorija »Letni časi«; orkester in zbor »Consortium musicum iz Ljubljane vodi Mrko Cuderman; 17.45 Iz arhiva: Brian Friel: »Zmagovavca«, radijska drama; 19.00 Poročila.

■ TOREK, 21. aprila, ob: 7.00 Kmetijska oddaja; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Jutranji almanah; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Oddaja za otroški vrtec; 11.30 Beležka; 11.35 Paleta orkestrrov; 12.00 Četrtekova srečanja; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotichek; 14.30 Motivi z malega zaslona; 16.00 Mladi pisci; 16.30 Rezervirano za...; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Nove plošče; 18.00 Sodobni italijanski deželni avtorji: Ruggero Pagni in Bruno Capelletti; 19.00 Poročila.

■ SREDA, 22. aprila, ob: 7.00 Kratka poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Jutranji almanah; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Glasba skozi stoletja; 10.45 Oddaja za prvo stopnjo osnovne šole; 11.30 Beležka; 11.35 Zimzelene melodije; 12.00 Pod Matajurjan, posebnosti in omik aNadiških dolin; 13.00 Poročila; 13.20 Naši zbori; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotichek; 14.30 Roman v nadaljevanjih: »Deseti brat«; 15.00 Nove plošče; 15.30 Med dvema ognjema — kviz oddaja s sodelovanjem slovenskih, goriških in tržaških višjih srednjih šol; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba — Mladi izvajalci — Letošnja revija »Primorska poje«; 18.00 Likovna umetnost; 19.00 Poročila.

■ ČETRTEK, 23. aprila, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Jutranji almanah; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.45 Oddaja za drugo stopnjo osnovne šole; 11.30 Beležka; 11.35 Paleta orkestrrov; 12.00 Likovna umetnost; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Mladi pred mikrofonom; 14.45 Problemi slovenskega jezika; 16.00 Psihologija predšolskega otroka; 17.00 Kratka kronika in kulturna kronika; 17.10 Deset abonmajskih sezon tržaške Glasbene matice; 18.00 Četrtekova srečanja; 18.30 Kulturne rubrike naših tednikov; 19.00 Poročila.

■ PETEK, 24. aprila, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Mednarodno leto invalidov; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Za ljubitelje operne glasbe; 11.00 Oddaja z asrednjo šolo; 11.30 Beležka; 11.35 Zimzelene melodije; 12.00 Na goriškem valu; 13.00 Poročila; 13.20 Revija goriških zborov v cerkvi sv. Ignacija 28. novembra lani; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotichek; 14.30 Roman v nadaljevanjih: »Deseti brat«; 16.00 Okuole ognjišča, pred studencan — snopič praf in muzike naših judij; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 18.00 Kulturni dogodki; 18.40 Slovenska imena naših krajev; 19.00 Poročila.

■ SOBOTA, 25. aprila, ob: 8.00 Kratka poročila; 8.20 Dobro jutro po naše; 9.00 Boris Mihelčič: »Življenje in smrt Vladimira Gortana«; 10.00 Ideja svobode v glasbeni izpovedbi; 11.30 Beležka; 11.35 Zbor osnovnih šol v Saležu; 12.00 »Nas anu zutra — dane sin jutri«, oddaja o Reziji; 12.30 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotichek; 14.30 Gremo v kino; 16.00 »Un naj vam bo zvest prijatelj, maestro«; 17.00 Slovenski zbori in vokalne skupine na ploščah; 17.30 Na goriškem valu; 18.00 »Iz krvi rdeče«; 18.45 Vera in naš čas; 19.00 Poročila.

VELIKA NOČ KOT VRNITEV K VESELJU

■ nadaljevanje s 1. strani

To nam je in nam mora biti, po logičnem sklepanju in tudi po božjem nauku, jamstvo, da Bog človeka niti kot posameznika niti kot skupnost ne bo zapustil. Ne bo nas prepustil slepi usodi, samogibnemu razvoju, ki bi nas gnal v pogubo. Ne bo nas prepustil zavestnim zlobnim silam, ki hočejo človeško pogubo po nekem skrivnostnem, nedoumnem satanskem naklepu. Bog hoče dobro človeštva, hoče njegovo srečo, hoče se veseliti človeka tudi na tem svetu. Toda Bog noče in ne misli posegati v zgodovinsko dogajanje kot nekak »deus ex machina«, noče postaviti na laž svobodne volje, ki jo je dal človeku. Hoče, da ljudje, da tudi človeštvo kot celota, sami svobodno uravnajo svojo usodo in določajo ter ustvarjajo svojo prihodnost in svojo srečo. Zato terja od nas, od vsakega človeka posebej, odgovornost, življenjski pogum in ljubezen, ljubezen do Stvarnika in ljubezen do soljudi, v kateri se konkretno izraža ljubezen do Boga.

Če to sprejemamo in smo pripravljeni, da se po tem ravnamo, nimamo nobenega vzroka več za pesimizem, za mračne vizije o prihodnosti in za strah pred njo. Vemo, da nas Bog ljubi, da nam hoče dobro in da lahko usmerjamo svet z močjo ljubezni, katero nas je on učil, nam dal zgled zanjo in jo tudi hoče od nas. In v zavesti tega je Velika noč tudi zdaj in bo ostala vedno praznik veselja.